

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO
LETO XIII., ST. 19. — CENA 10 DIN

SOBOTA, 13. FEBRUARJA 1960

Izobraževanje Za 3,5 odstotka nad januarskim načrtom Jeseniški železarji uspešno uresničujejo petletni načrt

Ni slučaj, da je bila razprava o izobraževanju delavcev edina točka dnevnega reda na torkovem plenumu Zveze sindikatov Slovenije. Nagel gospodarski razvoj vse bolj pogloblja nesovzmerja med trenutnim strokovnim znanjem delavcev in potrebami, ki jih narekuje moderna proizvodnja. Razprava o izobraževanju je logična posledica lanskoletne akcije za večjo delovno storilnost. Delovno storilnost bomo lahko dosegli le z izobraževanjem za delo. Ne samo z dodatnim zaposlovanjem, kot smo poskušali v preteklosti!

Mnoga podjetja doslej o tem niso kdove koliko razmišljala. To nazgovorneje kažejo podatki, da se kljub lanskoletni omejitvi pri zaposlovanju novih delavcev, več podjetij ni držalo predvidenih kvot. Obseg proizvodnje so povečevala zgolj s povečanim zaposlovanjem.

Letos ostaja večji del sklada za kadre podjetjem. To zato, ker samoupravni organi, ki so pristojni, da s tem denarjem razpolagajo, pač najbolje vedo za svoje potrebe. Doslej so bile šole, ki so vzgajale strokovni kader za naša podjetja, preveč odtrgane od konkretne proizvodnje. Šolski programi so bili zastareli. Zato je človek, ki je prišel iz šole znal na eni strani mnogo preveč, pa vendar premalo, da bi lahko opravljal določeno delo. Odslej bodo podjetja, oziroma delavski sveti, lahko sami določali, kakšna naj bo vsebina izobraževanja članov njihovega kolektiva. To seveda ne pomeni, da morajo podjetja, predvsem manjša, reševati ta problem izključno preko svojih izobraževalnih središč. Določeno združevanje sredstev po strokah bo nujno. Vendar bodo v tem primeru vsi tisti, ki bodo prispevali svoja sredstva, hkrati tudi postavili pogoje pod katerimi jih dajejo. Predvsem bodo bolj pazili, da bodo iz teh sredstev zgrajene ali pa vzdrževane šole, dale gojencem res tisto znanje, ki ga potrebujejo, kot proizvajalci in upravitelji.

»Iskra« je n. pr. že doslej predložila elektrotehniškemu oddelku Srednje tehniške šole v Ljubljani konkreten predlog za spremembo učnega programa, vendar doslej program ni bil spremenjen. Jasno je, da bo tovarna morala, v kolikor ne bo prišlo do spremembe programa, vzgojiti nov tip industrijskega elektrotehnikarja sama.

Strokovno izobraževanje in specializacija, ki jo zahteva moderna industrijska proizvodnja, pa seveda ne pomeni siromašenja splošne izobrazbe naših delavcev. Ze dejstvo, da naši delavci danes v velikem številu sodelujejo v samoupravnih organih v podjetjih in komuni, mnogo prispeva k njihovega osveženju in splošni kulturni rasti. Tudi pri nadaljnjem izobraževanju ne smemo podjetja pozabiti na vzgojo človeka. Široko razgledanega, kulturnega človeka, ki bo sposoben razumeti bistvo našega družbenega razvoja in z vsemi svojimi močmi prispevati k nadaljnjemu poglobljanju družbenega upravljanja.

KONFERENCA ZK V TRŽIČU

Tržič, dne 12. februarja
Sinoči je bila redna letna konferenca osnovne organizacije ZK mesta Tržič. Največ so govorili o kritičnem stanju članstva v obeh tržiških osemletkah, o stanovanjskih skupnostih in o važnejših mednarodnih in domačih političnih dogodkih. Izvolili so tudi nov sekretariat.

V JELENDOLU IN KRIŽAH

Te dni so bile konference osnovnih organizacij Zveze komunistov v križah in v Jelenjeh pri Trzinu. Največ so komunisti govorili o letošnjem družbenem načrtu, o ideološkem usposabljanju članstva ter o utrjevanju stanovanjskih skupnosti.

Letošnji družbeni načrt predvideva za jeseniško železarno po vrednosti za 6,9 odstotka večjo proizvodnjo kot je bila lani. Povečani načrt so sprejeli zato, da bi že letos izpolnili petletni načrt. Ob sprejemanju tega načrta pa so ugotavljali, da bo naloga zelo težka.

Sedanji podatki o uspehih Železarn v prvem mesecu novega načrta — za januar, pa dokazujejo, da so železarji svojo obveznost celo višoko presegle. Predvideni načrt blagovne proizvodnje so v januarju presegle za 3,5 odstotka. S tem so že izpolnili 8,5 odstotka letošnjega družbenega načrta.

O prvih rezultatih so te dni razpravljali člani Zveze komunistov po aktivnih železarn. Ne glede na

dober uspeh v prvem mesecu izpolnjevanja letošnjega načrta, so na teh posvetovanjih govorili tudi o posameznih organizacijskih in drugih slabostih, ki jih bo treba še vnaprej odpravljati. Železarna mora letos znatno povečati proizvodnjo nekaterih izdelkov, kot na primer belo pločevino, trafo pločevino, hladno valjene trakove in nekatere druge vrste izdelkov.

Prihodnje dni bodo o doseženih uspehih in o prihodnjih nalogah tega velikega kolektiva govorili še na obratnih delavskih svetih. -k

STROJI NE SMEJO MIROVATI

Letos mora kolektiv tovarne Tiskanira v Kranju dvigniti proizvodnjo za približno 2 milijona kvadratnih metrov tkanin. Od okroglo 18 milijonov kvadratnih metrov tkanin, kolikor so izdelali lani, so sklenili po letošnjem načrtu izdelati 20 milijonov kvadratnih metrov blaga. Hkrati nameravajo izdelovati finejše in gostejše tkanine.

O teh nalogah in drugih problemih kolektiva so ondan govorili na letni konferenci Zveze komunistov tovarne. Ugotavljali so, da je treba skozi vse leto enakomerno izkoristiti

zmogljivost. Stroji ne smejo mirovati! Hkrati so govorili tudi o nočnih izmenah, ki so potrebne. Ozko grlo pomeni tkalnica. Tam delajo stroji nepretrgoma dan in noč. Povečati bo treba tudi zmogljivost predilnice in podobno.

Glavni zaključek konference o uresničevanju letošnjega proizvodnega načrta je bil, da je treba čimprej sklicati sindikalne sestanke po oddelkih. Z delavci se je treba pogovoriti o vseh težavah in problemih in o nalogah, ki jih postavlja letošnji družbeni načrt pred kolektiv. I. c.

Letošnji Prešernovi nagrajenci Zasluzeno priznanje

Obč. ljudski odbor Kranj je letos, ob največjem slovenskem kulturnem prazniku, ko se spominjamo obletnice Prešernove smrti, že petiče podelil nagrade in pohvale najzastojnejšim kulturno-prosvetnim delavcem. Medtem ko bodo nagrajenci prejeli nagrade ali pohvale danes, je ObLO že na zadnji seji v četrtek, 11. februarja sprejel predlog Sveta za prosveto in kulturo, da nagrade prejmejo: Jože Kožuh, upravitelj osnovne šole v Naklem, akademski slikar Milan Batista, upraviteljica šole v Podbrezjah Francka Debeljak in akademski slikar Boris Sajovic; za nesebično prizadevanje in uspehe na kulturno-prosvetnem področju pa bodo dobili pohvale: Marija Artač, učiteljica na osnovni šoli »Lucijan Seljak«, Ljube Blaznik, najaktivnejši delavec kulturno-prosvetnega društva v Besnelci, Oskar Hraš, upravitelj osnovne šole v Oiševku, prof. Andrej Kalan, dolgoletni predsednik in aktivni član prosvetnega društva v Cerkljah, Ivan Kočvar, dolgoletni član krajnske godbe na pihala, Marjan Lombar, upravitelj Prešernovega gledališča, Hedvika Medvešek, članica revskega zbora France Prešeren in njeno va večletna blaginjičarka, Franc Stanjko, član upravnega odbora Svobode Primskevo ter Marta Tepina, igralka — amaterka Svobode Siražišče.

JOŽE KOŽUH
je že vse let upravitelj osnovne šole Naklo in v zadnjem času svetovalec prosvetno-pedagoške službe OLO Kranj; razen tega je tudi vzgojitelj delavcev v prosvetnem društvu »Dobrava«, Naklo. Z uveljavljanjem reformirane šole predvsem poučurja vlogo otroka. Prav zaradi tega je njegov »konji-

ček«, utemeljiti pedagoško-psihološki zbor učne snovi za posamezne stopnje, iskanje novih učnih oblik, ki naj odpravijo toge in neživljenjske metode stare šole, nenehno pa

se zavzema za nove socialistične odnose v šoli. Z izkušnjami je kot svetovalec sodeloval tudi z Zavodom za napredek šolstva v Ljubljani in priredil več seminarjev za učitelje, na katerih so se seznanili z učnimi oblikami pouka o glasbi. Kljub tolikšni zaposlenosti na pedagoškem področju, Jože Kožuh že vsa leta po osebooditvi sodeluje v dramski sekciji, zlasti kot režiser. Razen tega je ustanovil tudi Ljudsko univervo in organiziral vrsto predavanj.

MILAN BATISTA

akademski slikar in predavatelj za likovno vzgojo na osnovni šoli »Lucijan Seljak« Kranj. — Njegova ustvarjalnost ga uvršča med najvidnejše in najaktivnejše sodobne slovenske grafike povojne generacije. Medtem ko

se je z lastnimi stvaritvami udeležil že številnih razstav, je nekajkrat priredil že tudi samostojne razstave; med njimi kar štiri v Mestnem muzeju v Kranju. Čeprav je njegova umetniška ustvarjalnost velikega pomena, so morda njegovi uspehi na prosvetnem področju še pomembnejši. V šolski pouk likovne umetnosti je vnesel povsem nov, sodoben izraz otroške risbe. Kot svetovalec za likovni pouk pri Prosvetni pedagoški službi OLO Kranj je s številnimi seminarji in predavanji popolnoma preusmeril likovni pouk na vseh šolah kranjskega okraja. Značilno zanj je, da tudi ves prosti čas žrtvuje za razvoj likovne umetnosti. Vzgojil je

že vrsto amaterjev v raznih likovnih krožkih DPD Svoboda, v katerih je prevzel vodstvo že pred leti ali šele v bližnji preteklosti.

Jeseniška razglednica: Po drugi uri pred jeseniško Železarno

PRVI KORAKI

Priprave za ustanovitev zadrudnih obratov v Selški dolini

V eni zadnjih števil »Glasa Gorenjske« smo pisali, da pri nekaterih zadrudih v Poljanski in Selški dolini že zasledimo prve mere ustanavljanja zadrudnih obratov oziroma ekonomij, sestavljenih iz zemlje individualnih proizvajalcev in zemlje splošnega ljudskega premoženja. To bodo predvsem živinorejski obrati, kjer bi z manjšimi adaptacijami kmalu lahko redili do 50 glav živine. — Predstavljajo začetke večjih socialističnih obratov, ki bodo s svojo moderno proizvodnjo, možnostmi zaposlitve, spodbudnim nagrajevanjem itd. lahko predstavljali boljše perspektivo za proizvajalce, ki opušča grobnolastniški način proizvodnje.

Prvo pobudo za ustanovitev živinorejskega zadrudnega obrata so pred nedavnim dali nekateri zadrudniki KZ Zali log in KZ Martinjvrh v Selški dolini. Predlagali so,

na se ti dve zadrugi združita, na zemlji omenjenih zadrudnikov in na zemlji SLP, ki jo je tam precej, pa ustanovita samostojen obrat. Ta naj bi sčasoma postal zbirna baza za vso klavarno in drugo živino zgornjega dela Selške doline (vzpredno s tem bi ukiniteli vsa dogoska mesta na tem področju). Zgomjji del doline bi se na ta način v skladu z rajonizacijo kmetijske proizvodnje lahko kmalu razvil v izraziti živinorejski rajon, medtem ko bi imel spodnji del doline, kjer je več obdelovalne zemlje in so tudi pogoji za obdelovanje boljše, živinorejsko-poljedelski značaj. Ta obrat z modernimi mehanizacijo in sodobnimi proizvodnimi postopki bi sčasoma postal tudi sedež centra za vzgojo kmečke mladine, ki bo spriču ugodne lokacije sredi Selške doline lahko skrbel za vzgojo mlade

dega kmetijskega kadra za vso dolino.

Ker kmetje po vsej Gorenjski in tudi drugje v zadnjem času kmetijskim gospodarskim organizacijam vse bolj ponujajo zemljo v nakup ali zakup, bodo brez dvoma zgledu zadrug v Selški dolini morale kmalu slediti druge zadruge.

Predpisi določajo, da kmetijska zadruga lahko ustanovi v okviru svoje dejavnosti gospodarska podjetja, obrtne in samostojne obrate, lahko pa organizira tudi kmetijsko proizvodnjo na zemlji, ki jo vzame v zakup ali na posodo od svojih zadrudnikov ali drugih oseb, ali na zemlji, ki je družbena last. Sklep, s katerim kmetijska zadruga ustanovi gospodarsko podjetje, obrt ali samostojen obrat in njihovo konstituiranje, mora potrditi svet občinskega ljudskega odbora, ki je pristojen za zadevno gospodarsko panogo. -t

FRANCKA DEBELJAK

učiteljica in upraviteljica v svoji rojstni vasi, v Podbrezjah. Pri otrocih v šoli in pri starih je zaradi izrednega četa odgovornosti in odnosa

do dela nadvse priljubljena, čeprav je pri svojih zahtevah nepopustljiva in dosledna. — Kljub prezaposlenosti z delom v šoli in nenehnem lastnem izobraževanju na pedagoškem področju, vedno najde čas za sodelovanje v množičnih organizacijah, za razvedrilo pa ji je delo KUD. Brez pretiravanja lahko zapleno, da je ni priraditve v Podbrezjah, na kateri ne bi pomagala tudi tov. Francka. In ko že pišemo o Francki Debeljakovi, ne smemo mimo njenega uspešnega dela, ki ga upravlja kot član odbora TVD Partizan.

BORIS SAJOVIC

akademski kipar in restavrador v Mestnem muzeju Kranj. V tej službi je šele dobri dve leti, kljub temu pa je restavratsko dejavnost na Gorenjskem v tem kratkem času močno poživljal. V delavnici, ki jo vodi, se je v tem času zvrstilo že nešteto poskodovanih umetnin in zgodovinskih predmetov, ki jih je rešil propada in jim vrnil nekdanje lice. Uspešno in načrtno delo restavratskega oddelka kranjskega muzeja potrjujejo številne kulturno-

zgodovinske razstave, ki so bile v zadnjem času v Prešernovi hiši.

Cestitkam, ki so jih Prejeli ob največjem slovenskem prazniku, se pridružuje tudi naše uredništvo. B. F.

beležka

iz naših krajev

ZAKAJ NEENOTNE CENE?

Skozi Kranj pelje vsak dan v najrazličnejše kraje preko 200 avtobusov. Največ jih pelje proti Ljubljani, in sicer preko 50. — Avtobusi so last različnih prevoznih podjetij iz Ljubljane, Skofje Loke in Kranja.

Spričo pogostih avtobusnih zvez ni redke pojav, da se marsikdo kar z avtobusom zapelje iz mesta na železniško postajo, na Labore ali na Orehek. Ni dvoma, da imajo prevozniška podjetja s temi potniki včasih težave. Posebno tedaj, ko so avtobusi prepolni. Toda to res ne more biti razlog, da se potnikom za te relacije zaračunavajo dokaj različne, včasih kar previsoke cene. Večkrat se peljem do Orehka, toda skoraj redno plačam drugo ceno, ki se giblje od 20 do 40 dinarjev. Če upoštevamo, da stane vozovnica od Kranja do Medvode 60 dinarjev, potem je 40 dinarjev za petkrat krajšo relacijo le malo preveč!

Problem bi kazalo urediti. Če že zaradi drugega ne, vsaj zato, da bomo vedeli kdo pije in kdo plača. Ni treba, da bi vsak avtobus, ki gre proti Ljubljani sprejemal »lokalne« potnike. Toda na avtobusih, ki bi nas sprejeli, pa bi vendar morali plačati enotno ceno. —mž

ZVEDELI SMO

● Minuli teden je imel v blejskem koncu dvoje zanimivih predavanj Stane Tavčar iz Kranja. Predaval je na Bledu o svetovni razstavi v Bruslju ter na Bohinjski Beli o popotovanjih po Skandinavskih deželah. Prihodnje predavanje bo imel predavatelj na Bohinjski Beli v soboto, 13. februarja o temi Holandska — dežela cvetja.

● Prosvetno društvo Svoboda na Bohinjski Beli je prejelo od okrajnega Sveta Svobod in prosvetnih društev kot nagrado za uspešno delo 70.000 dinarjev za opremo kluba. Člani upravnega odbora so se že pogovarjali, kako bodo denar čimkoristneje uporabili.

V ZDRAVSTVENEM DOMU v Kranju so nam povedali, da govorice ljudi, ki pravijo, da se je gripa v naših krajih spet razpasila, niso utemeljene. Primerov obolenj za gripo ni veliko, se pravi toliko, kot vsako leto v tem letnem času.

Kam v nedeljo?

KRANJ: Kot vsako nedeljo bo tudi tokrat v Prošernovem gledališču za otroke od 5. do 12. leta »URA PRAVLJIC«. Popoldne ob 16. uri pa bodo člani dramske sekcije uprizorili igro italijanskega komediografa N. Manzarija »NASI LJUBI OTROCI«.

SKOFJA LOKA: DPD Svoboda v Skofji Loki priredi ob 8. uri zvečer v prosvetnem domu zanimivo oddajo »Izberite popevko«. Pevce in pevke, ki bodo zapeli 18 različnih tujih in domačih popevk, bo spremljal škofjeloški akademski plešni sekstel. Veseli in predpustni spored bodo izvajali v soboto ob 20. uri in v nedeljo ob 20.30 uri.

TREBIJA: Danes bo v Trebiji zabavno-kulturni večer vseh prosvetnih delavcev loške občine. Namen tega shoda je, povečati družabnost in tovarništvo med prosvetnimi delavci, na večeru pa se bodo lahko pomenili o problemih s svojega področja.

JESENICE: Svet Svobod in prosvetnih društev občine Jesenice priredi v počastitev slovenskega praznika — obletnice smrti Franceta Prešerna, glasbeno revijo glasbenih sekcij društev občine Jesenice v gledališču »Toneta Cufarja« na Jesenicah. Na koncertu, ki bo v nedeljo ob 15. uri, bodo nastopili tamburaški zbori, orkestri in godbe na pihala.

JEZERSKO: V nedeljo ob 16. uri v prosvetnem domu dramska sekcija prosvetnega društva Svoboda uprizori Hansa Timayerja MLADOST PRED SO- DIŠČEM v režiji Mirka Cegnarja iz Kranja.

Visoko: V združenem domu na Visokem bodo v nedeljo po-

KONFERENCA ZK V KRIŽAH

V organizacijo več kmetov Pred dnevi je bila v domu Partizana v Križah konferenca OO ZKS Križah, ki je pokazala, da je bilo njeno delo na vseh področjih družbenega, gospodarskega in političnega življenja zelo pestro, ne samo v Križah, temveč tudi v okoliških vaseh, kamor posega njeno delavno področje. Premalo pa so člani naredili na področju kmetijstva. Na konferenci so pregledali tudi delo drugih društvenih in političnih organizacij in ugotovili, da je bilo nadvse delavno telovadno društvo Partizan in pa SZDL. Na pobudo osnovne organizacije so člani ustanovili na osemletki v Križah tudi mladinsko organizacijo, v katero so vključeni mladinci in mladinke iz okoliških vasi, oziroma tisti, ki niso vključeni v tovarniške organizacije. Sedaj so ugotovili, da je organizacija mladih na šoli dosegla že lep napredek. Na njeno pobudo so člani v Križah ustanovili tudi Društvo za napredek gospodinstva. V tem času pripravljajo izvedbo gospodinstvskega in krojnega tečaja. Mimo tega društvo skrbi tudi za vsestransko gospodinstvo pomoč ženam in dekletom pri njihovem vsakdanjem delu. —an

NOVA ZOBNA AMBULANTA NA BLEDU

V soboto, 6. februarja, so na Bledu slovesno odprli novo zgradbo zobne ambulante. V njem je prostora za tri kompletne ordinacije, rentgenska soba s temnico, dva prostora za tehniško, ordinacijska soba, sejni prostor, čakalnica;

v novem poslojpu so urejeni tudi vsi potrebni pomožni prostori, sanitarni, prostori za osebje itd.

Z gradnjo so pričeli jeseni 1958. leta. Z ureščitvijo tega načrta so pridobili tri prostore v prvem nadstropju Zdravstvenega doma. Leti bodo odslej služili splošni zdravstveni službi. Doslej je bilo pomankanje prostorov v blejskem zdravstvenem domu zelo pereče, saj je stalna gneča v čakalnici in ordinacijah precej oteževala normalno ordiniranje. Z otvoritvijo zobne ambulante pa se je stanje precej izboljšalo.

Za gradnjo so porabili 11 milijonov 400.000 dinarjev. Od tega so gospodarske organizacije na Bledu prispevale okrog 2.400.000 dinarjev, okrajni zavod za socialno zavarovanje 4 milijone, ostalo pa občina Bled.

Kolikor bodo sredstva odobrena, nameravajo v prihodnje zgraditi še en podobno paviljon za kurativno službo, obstoječi dom pa bodo adaptirali in ga v celoti namenili za preventivno zdravstveno službo. —jb

PREIMENOVANJE PETIH BLEJSKIH NASELJ

Posebna komisija pri Oblo Bled je pred nedavnim izdelala projekt novega oštevilčenja hiš in preimenovanja cest, ulic in naselij Bleda. Celotni Bled pravzaprav sestavljajo naselja Grad, Zagorice, Zeleče, Milno in Rečica. Po novem predlogu pa naj bi se ta naselja, ki že sestavljajo nekakšno organsko celoto imenovala Bled. V novem predlogu so posamezne ceste in ulice dobile ustrezna imena. Občin-

se je povečalo. Uspele so akcije v tednu Rdečega križa, protituberkuloznem tednu, tednu otroka, v borbi proti alkoholizmu itd. Razgibana je bila tudi zdravstvena prosveta, saj je bila na Gorenjskem vrsta tečajev in zdravstvenih predavanj. Mnogo so napravili tudi pri malih asanacijah. —an

ZDRAVSTVENO-PROSVETNI TEČAJ V SENCURJU

Osnovna organizacija Rdečega križa v Sencurju je izvedla med članstvom anketo o tem, koliko članic želi obiskovati zdravstveno-prosvetni tečaj. Anketa je pokazala, da je za tečaj veliko zanimanje, saj se je zanj prijavilo 180 članic, mladink in žena. Ker za tolikšno število tečajnic ni dovolj prostora, bo prvi tečaj obiskovalo 50 prijavljenih, kasneje pa bodo prišle na vrsto še ostale. Poslušale bodo predavanja o prvi pomoči, o negi bolnika in dojenčka ter o splošni in osebni higieni ter prehrani. —an

ZA ZDRAVSTVENIM SE GOSPODINJSKI TEČAJ

Ze pred štirinajstimi dnevi je osnovna organizacija Rdečega križa Olševke pričela z zdravstveno-prosvetnim tečajem za žene in dekleta, ki ga redno obiskuje 25 tečajnic. V minulih dneh pa se je pričel še gospodinjjski, ki ima teoretični in praktični pouk na Olševku v osnovni šoli in ga obiskuje prav tako 25 tečajnic. Praktični pouk imajo v šolski mlečni kuhinji, ki so jo pred kratkim zgradili in opremili, tako da uspešno služijo in izvenšolski vzgoji za dekleta in žene. —an

NA LEDU JE ŽIVAHNO

Pretelka nedelja je minile na Bledu v vedrem in živahnem — v pravem turističnem razpoloženju. Led je že spet toliko trden, da so ves dan kegljali, se drsali in se sprehajali na njem številni domačini in gostje. Sprva je avto-moto društvo celo nameravalo izvesti motoskjoring tekme na jezerskem ledu, saj so tekmovalno progo že pripravili. Kasneje pa, ko so debelino ledu še enkrat preiskali, so tekmovanje odpovedali.

Veliko zanimanje so ves dan vzbujali kegljači, ki so se udeležili državnega prvenstva v kegljanju na ledu. O tekmovalju smo že poročali.

Največ ljudi, med njimi predvsem mladine, pa se je poizkušalo na drsalkeh. Ta šport je med mladino na Bledu zelo razširjen, saj ima zanj dovolj možnosti. Društvo TVD Partizan je nabavilo precej novih drsalok, da se mladina pod vodstvom drsalnega trenerja uči drsanja. —jb

»RAZVALINA ŽIVLJENJA« V GORIČAH

V nedeljo, 7. februarja, so bili Goričani prijetno presenečeni. — Dramska sekcija domačih Svobode je namreč uspešno uprizorila Finžganjevo dramo RAZVALINA ŽIVLJENJA. Številni gledalci, ki so napolnili dvorano do zadnjega kotička, so z odobravanjem spremljali prizor za prizorom. — Med igralci sta zlasti ugajala Sirk in Urh. Tamkajšnje občinstvo želi, da bi društvo nadaljevalo s svojim delom in jim večkrat pripravilo take in podobne prireditve. V. Č.

NASA RAZGLEDNICA: Najmlajši bralec »Glasa Gorenjske«
Foto: B. Sajovic

Naš razgovor

Na tečajih in seminarjih 895 članov kolektiva

V ponedeljek, 8. februarja je plenum Zveze sindikatov za Slovenijo izoblikoval enotno in jasno stališče do vprašanja strokovnega izobraževanja. S tem namenom smo se oglašili tudi v jesenski železarni in se zanimali, kako imajo v tem kolektivu urejeno strokovno izobraževanje delavcev. Na vprašanja nam je odgovoril referent izobraževalnega centra v Železarni tovarni Vladimir Stenovec.

»Kako imate pri vas, v vašem kolektivu, organizirano strokovno izobraževanje?«
»V jesenski železarni vsako leto organiziramo vrsto tečajev za polkvalifikacijo, kvalifikacijo in visoko kvalifikacijo. Za polkvalificiranega delavca mora biti vsak zaposlen vsaj 4 mesece v kolektivu, za kvalificiranega mora imeti delovne dobe najmanj 5 let in visokokvalificiranega najmanj 7 let, da lahko obiskuje tečaj. Lani smo imeli za visoko kvalifikacijo en tečaj. Zanj se je prijavilo 23 delavcev, medtem ko smo imeli za polkvalificirano delovno silo dva tečaja, ki jih je obiskovalo 47 delavcev.«

»Tovariš Stenovec, ali imate razen omenjenih tečajev še kakšne druge oblike izobraževanja?«
»Razen teh tečajev kot sem že omenil, smo imeli lani še 30 drugih tečajev, ki se jih je udeležilo 895 članov delovnega kolektiva. Med temi smo imeli en tečaj za kurjače s 19 udeleženci, žerjavovodski tečaj s 28 udeleženci, tečaj za premikarje s 26 udeleženci, tečaj za prosto vlačno službo imamo vsake 4 mesece, ki ga povprečno obišče 190 udeležencev. Potem imamo še tečaje za požarno reševalno službo, nadalje tečaj za

strojni obračun materiala, tečaj za obločno varjenje in pa seminar o JUS standardih. Letos smo organizirali tudi seminar za vse trgovce, ki se ukvarjajo s prodajo železnih izdelkov.

»Povejte nam, kako vaša tovarna skrbi za študente?«

»Študente imamo na metalurški, strojni in elektro fakulteti. Vseh skupaj, rednih in izrednih je 136.«

»Kako je s sredstvi za izobraževanje?«

»Seveda vse tečaje vzdržuje Železarna, t. j. sicer s sredstvi, ki so namenjeni za kadre.«

»Kaj pa ekonomska in družbena izobrazba članov vašega kolektiva?«

»Prav v okviru Delavske univerze na Jesenicah smo organizirali seminar za člane novo izvoljenih obratnih delavskih svetov v Železarni. Predavatelji jih bodo seznanili z zgodovinskimi osnovami delavskega upravljanja, pregledali bodo sprejete pravilnike, predvsem pravilnik o delovnih razmerjih, v posebni temi bodo udeleženci seminarja seznanjeni s problematiko obračunavanja dohodka in presežka kakor tudi o gospodarjenju v podjetju. Razen tega je osnovna organizacija Zveze komunistov v tovarni organizirala seminarje za vse člane sekretarijate osnovnih mladinskih organizacij, kot tudi osnovnih organizacij Zveze komunistov.«

»In za konec nam povejte, kakšno je zanimanje za izobraževanje med člani delovnega kolektiva?«

»Lahko rečem, da iz leta v leto raste. Zato letos pričakujemo še več udeležencev na vseh tečajih, ki jih bomo organizirali.«

M. Z.

NAMESTO TELEVIJIZJE MAGNETOFON

SZDL v Olševku je že pred časom razmišljala o tem, da bi kupila televizijski aparat. Toda kasneje so se skupno z ostalimi organizacijami predvsem s KUD Olševke domeniili, da bodo namesto televizijskega aparata kupili magnetofon. To so pred dnevi tudi storili. SZDL je prispevala 50.000 dinarjev, ostali znesek pa KUD in druge organizacije. Magnetofon jim bo služil pri dramskih in drugih nastopih, za govorne vaje, seveda pa tudi za kulturno razvedrilo. —an

PRIJETEN VEČER

V Zabnici sta v nedeljo, 7. februarja, ob pol osmih zvečer v prosvetnem domu gostovala trio Rudi Bardorfer in vokalni sekstel iz Skofje Loke. Organizacija prireditve ni bila posebno dobra.

Prešernovi proslavi

Na večer pred Prešernovim dnem, 7. februarja, je kulturno prosvetno društvo na Bledu priredilo v Društvenem domu Prešernovo proslavo ob 111. obletnici pesnikove smrti. Ob tej priložnosti so na proslavi počastili tudi devetdesetletnico smrti pesnika Simona Jenka. Kulturni spored so izvajali blejski moški pevski zbor, ki je zapel nekaj Prešernovih in Jenkovih pesmi, recitacije in prizore pa so izvajali člani društva in mladina osnovne in vajske šole na Bledu. Obiskovalcem proslave so v posebnem govoru prikazali pomen obeh velikih poetov, katerih spomin bo še dolgo živel med ljudstvom in bo tudi v prihodnje opajal vsa napredna ustvarjalna prizadevanja.

Na Prešernov dan, 8. februarja, pa je imela šolska mladina proslavo v kino dvorani, za tem pa so učenci in učitelji odšli pred Prešernov spomenik in tam položili vence.

Tudi v Kamniku je bila Prešernova proslava, in sicer v veliki dvorani kulturnega doma. Organizator je bil Akademski klub pri MKPD Solidarnost, spored pa je pripravila in vodila Tina Skorjančeva. Na gimnaziji so praznovali kulturni praznik s prireditvijo dijakov tretjega razreda.

Živ-žav na ledeni površini Blejskega jezera

ski ljudski odbor je vse občane, posebej pa organizacije in društva, pozval k sodelovanju pred dokončno izdelavo in potrditvijo projekta. Nekateri posamezniki in organizacije so k predlaganemu projektu že izrekli svoje pripombe in predloge z nekaterimi spremembami. Celotno gradivo in dopolnilne predloge bo v kratkem še enkrat preučil svet za splošne zadeve, za tem pa bo predlagani projekt potrdil občinski ljudski odbor. —jb

NAČRTI VODOVODNE SKUPNOSTI

V torek, 9. februarja, je bila v Kamni gorici seja upravnega odbora Vodovodne skupnosti Kroke z okolico. Lani je vodovodna skupnost vložila v gradnjo in za nabavo materiala nad 14 milijonov dinarjev. V Kamno Gorico in na Lancovo so napeljali vodo. V letu 1960 pa bodo dogradili vodovod v Kamni gorici in pričeli z gradnjo novega v Podnartu.

POVEČANJE PROIZVODNJE PODJETJA »UKO«

Umetno kovinsko obrtno podjetje »UKO« v Kropi je lani povečalo obseg proizvodnje za preko 25%. Del svojih izdelkov izvažajo v Anglijo, Švico, Italijo in Avstrijo. Letos bodo glede na povečano proizvodnjo pričeli z gradnjo nove kovačnice, ker imajo sedanje delavnice le v nekoliko obnovljeni baraki — v bivšem kovaškem vjencu.

PRED OBČNIMI ZBORI OSNOVNIH ORGANIZACIJ RK

V minulih dneh so se po vsej Gorenjski pričeli redni letni občni zbori osnovnih organizacij Rdečega križa. Da bi bili ti čimbolje izvedeni, so občinski odbori Rdečega križa dali vsem osnovnim organizacijam pismena navodila o izvedbi zborov.

Dejavnost Rdečega križa na Gorenjskem je v zadnjem času izredno razgibana, kar je pokazala tudi zadnja, do sedaj največja krvodajalska akcija v decembru, saj se je za odvzem krvi prijavilo preko 5000 prostovoljcev z vse Gorenjske. Tudi število članstva

GOSPODARSKE VESTI

● Dela pri gradnji nove turistične ceste skozi Djerdaj naglo napredujejo. Nova cesta od Porečkega Mostu pri Donjem Milanovcu do Teklje bo dolga 39 km. Doslej so jo zgradili že 28 km.

● Prejšnji teden so v Vršču dogradili novo tovarno zdravil. Tovarna bo najprej izdelovala razne tablete in sirupe, že maja pa bodo začeli v njej izdelovati tudi druga zdravila.

● S prostovoljnimi delom članov sindikalne podružnice in mladine so v Železarni Zenica zgradili »tovarno hrane«, ki bo že letos lahko pripravila 15.000 obrokov hrane na dan. Je edina take vrste v državi.

● Po obsežnih pripravah in poskusih je strokovnjakom v tovarni »Varteks« iz Varažдина uspelo izdelati terylen, tkanino, ki jo po pranju ni treba likati. Novi izdelek je izredno dobre kakovosti in ga lahko primerjamo s podobnimi tkaninami iz terylena. Terylen ne bodo prodajali v kosih, temveč v konfekcijskih izdelkih, zaradi sestave novega perspektivnega načrta, ki mora v še večji meri zajeti nove, kvalitativne spremembe v gibanju našega gospodarstva v prihodnje. Novi perspektivni načrt bo moral upoštevati nove sile in spremembe, ki že danes trkajo na vrata, ki pa v sedanjem načrtu še niso prišli do veljave in niso bile niti upoštevane, ki pa se v zadnjem obdobju sedanjega petletnega načrta vse jasne kažejo in prihajajo do izraza. Sem sodi nenehno dvigovanje delovne storilnosti, uvajanje mehanizacije oziroma avtomatizacije v našem gospodarstvu itd. Če je dosedanja perspektivna načrta zadostila predvsem količinskih zahtevam v naši proizvodnji, potem bo moral prihodnji načrt upoštevati kvalitativne spremembe v načinu proizvodnje.

● V januarju je bilo na vseh območjih blokij tržaškega območja 368.000 prehodov meje, od tega 169.000 prehodov italijanskih in 199.000 prehodov jugoslovanskih državljanov.

● Lanski tranzitni promet skozi Reko je dal 8 milijonov dolarjev dohodka. Največ blaga, ki je šlo skozi reško pristanišče je bilo avstrijskega (412 tisoč ton), na drugem mestu pa težje je bilo madžarsko blago (276.000 ton), na tretjem pa češkoslovaško.

● Splitsko podjetje »Pomgrad« bo zgradilo v kraju Tertus v Siniji veliko pristanišče. Vrednost gradbenih del bo znašala 9 milijonov dolarjev.

● Prihodnje leto bodo odprli velik rudnik bakra v Majdanpeku. V ta namen bodo že letos posneli na dnevnem kopu 2,5 milijona prostorninskih metrov jelovine. Prav tako bodo letos uredili flotacijo. Ko bo flotacija popolnoma zgrajena, bo predelala na dan po 12.000 ton rude.

Ob zadnjem naskoku za uresničitev petletnega načrta našega okraja

Nekatere misli podpredsednika OLO Kranj, Sveta Kobala, ob nedavnem posvetovanju s predstavniki gospodarskih organizacij

Pomen letošnjega načrta je znano večji kot pretekla leta. To se kaže zlasti sprčo splošne zahteve in potreb, da dosežemo že letos tiste cilje, ki smo jih predvideli v perspektivnem načrtu do konca 1961. leta, se pravi leto pred rokom. Da je to moč doseči, so pokazale razne analize oziroma uspehi v preteklem letu. Seveda bo to moč doseči le z maksimalnimi naporji in smotnim izkoriščanjem vseh zmogljivosti, ki jih imamo na razpolago. Izvršitev te naloge pa je še posebno pomembna zaradi sestave novega perspektivnega načrta, ki mora v še večji meri zajeti nove, kvalitativne spremembe v gibanju našega gospodarstva v prihodnje. Novi perspektivni načrt bo moral upoštevati nove sile in spremembe, ki že danes trkajo na vrata, ki pa v sedanjem načrtu še niso prišli do veljave in niso bile niti upoštevane, ki pa se v zadnjem obdobju sedanjega petletnega načrta vse jasne kažejo in prihajajo do izraza. Sem sodi nenehno dvigovanje delovne storilnosti, uvajanje mehanizacije oziroma avtomatizacije v našem gospodarstvu itd. Če je dosedanja perspektivna načrta zadostila predvsem količinskih zahtevam v naši proizvodnji, potem bo moral prihodnji načrt upoštevati kvalitativne spremembe v načinu proizvodnje.

ZAPOSLOVANJE IN STANDARD

V povečani proizvodnji nas letos silijo tudi tržišče. Novi sistem delitve dohodka v naših gospodarskih organizacijah, skladno s povečano proizvodnjo, je omogočil zaposlenim znatno višje dohodke. Zato je tudi večje povpraševanje po potrošnih dobrinah na trgu. — Letos bo ta pritisk še naraščal. Vsi taki in drugi pojavi v gospodarstvu silijo k nenehnemu porastu proizvodnje.

Na osnovi lanskih uspehov, na osnovi novih zmogljivosti in nadaljnega izpopolnjevanja sistema nagrajevanja in skladno s tem tudi omejitve večanja delovne storilnosti, z dobro oskrbo s surovinami in energijo, računajo, da bi bilo letos v našem okraju moč dvigniti fizični obseg proizvodnje za 10,5 odstotka v primerjavi z lanskim letom. Seveda brez večjega zaposlovanja novih delavcev. Rešitev iz težav, ki bodo pri tem nastale, je treba iskati v večji delitvi dela, v kooperaciji, v mehanizaciji, v enakomerni obremenitvi obstoječih zmogljivosti skozi vse leto itd. — Predvideno je, da bi v našem okraju nikakor ne smeli povečati števila zaposlenih nad 2,4 odstotka v primerjavi z lanskim letom, a v industriji največ za 1,5 odstotka. Le tako je moč računati na povečanje produktivnosti za približno 9 odstotkov.

Toda podjetja še vedno močno pritiskajo z zahtevami po novih delavcih. Vse kaže, da sedanjí način delitve dohodka še ni dovolj spodbuden glede omejevanja zaposlovanja. Zato predlog letošnjega družbenega načrta predvideva še nadaljnja administrativna priprava občinskih ljudskih odborov. Toda občinskim ljudskim odborom določa kvoto novih zaposlitev globalno ter pušča občini v urejevanju med posameznimi dejavnostmi večje pristojnosti.

ZE LETOS ZA 26,8 Odstotka NAD PERSPEKTIVNIM NAČRTOM

Naslednje pomembno poglavje letošnjega družbenega načrta so gospodarske in negospodarske investicije. Lani je bil velik poudarek zlasti na negospodarskih investicijah. O predvidenih bi moralo biti 33,8 odstotka vseh investicij porabljenih za družbeni standard, oziroma za tako imenovane negospodarske investicije. Podatki ob koncu leta pa so pokazali, da je bil ta načrt visoko prekoračen in je bilo porabljeno za negospodarsko dejavnost 41,5 vseh investicij. Gospodarske investicije pa niso bile v celoti uresničene. — Predvsem je odpadel precejšen del na investicije tekstilne industrije. Prav tako so ostale neizkoriščene investicije v kmetijstvu, obrti, trgovini in gostinstvu. Letos predvidevajo, da bodo vsa sredstva lahko izkoriščena. To zlasti v lokalnih virih, kjer je predvideno večje koriščenje zlasti iz amortizacijskih in drugih skladov gospodarskih organizacij. Po obstoječem predlogu bodo gospodarske organizacije letos koristile 85 odstotkov razpoložljivih amortizacijskih sredstev (lani le 53 odstotkov) in približno 93 odstotkov drugih skladov (lani 79 odstotkov), kar se bo odražalo v povečani investicijski dejavnosti.

Dosedanja razporeditev teh sredstev za posamezne namene kaže,

da bo tudi letos velik poudarek na gradbenih investicijah. Po predlogu družbenega načrta bodo letos negospodarske investicije narasle od lanskih 3172 milijonov na 3739 milijonov letos, ali za 17,9 odstotka. Če bo to uresničeno, potem bomo v tej dejavnosti, se pravi v investicijah za družbeni standard, že letos celo presegli perspektivni načrt za 26,8 odstotka.

OSEBNI DOHODKI ZNOVA ZA 19% NAVZGOR

Kakor predvideva republiški družbeni načrt, se bo realna osebna potrošnja prebivalstva letos dvignila za novih 7,7 odstotka. Če računamo tudi v našem okraju na povečanje fizičnega obsega proizvodnje za 10,5 odstotka in na povečanje produktivnosti dela za 9 odstotkov, lahko računamo tudi na ustrezen dvig osebne potrošnje. Po podatkih Narodne banke je razvidno, da se v našem okraju dvigajo osebni dohodki povprečno za 22,8 odstotka letno, in sicer od 1956. leta dalje. Toda lani je bil narejen nadpovprečen skok, saj je bilo izplačano za 26 odstotkov več plač kot prejšnje leto.

Lani se je zelo povečala tudi kupna moč prebivalstva v našem okraju, in sicer za približno eno petino (za 18 odstotkov). Iztržek v trgovinah je bil za 20 odstotkov večji. Zadnja tri leta je obseg blagovnega prometa naraščal približno za 18 odstotkov, neblagovni izdatki prebivalstva pa za povprečno 22,7 odstotka letno. Največja sprememba je bila lani v korist neblagovnih izdatkov prebivalstva, kar kaže na izboljšanje življenjske ravni prebivalstva.

V letu 1960 je predvideno, da se bodo osebni dohodki znova povečali za okroglo 19 odstotkov. — Upoštevajoč smernice in naloge postavljenega družbenega načrta, zlasti glede zaposlenosti in delovne storilnosti, investicijske politike in nadaljnega razvoja posameznih gospodarskih dejavnosti, se računa, da se bo letos povečala realna osebna potrošnja vsega prebivalstva za najmanj 6 do 7 odstotkov. Realne plače zaposlenih pa se bodo letos znova povečale za 10 odstotkov. Ustrežno temu pa se predvideva seveda tudi povečanje blagovnega prometa za približno 12 odstotkov, povečanje obrtnih storitev za 11 odstotkov in povečanje storitev v gostinstvu in turizmu za 10 odstotkov v primerjavi z lanskim letom.

Take so nekatere značilnosti letošnjega družbenega načrta v našem okraju. V posameznih občinah bodo seveda lahko določene razlike, toda povsod je predviden velik skok v zadnji, odločilni etapi petletnega načrta, ki je posvečen izboljšanju življenjskih razmer neposrednih proizvajalcev, oziroma vseh delovnih ljudi.

K. M.

V Radovljici v zadnjem času precej gradijo. Na sliki vidimo gradnjo nove pošte in nekaj stanovanjskih blokov

S seje UO Gorenjske turistične Zveze

Pripravljene smo na letno turistično sezono

V sredo, 10. februarja, je bila na Okrajnem ljudskem odboru Kranj 8. redna seja Gorenjske turistične zveze. Ob tej priložnosti je upravni odbor pregledal finančno poslovanje Turistične zveze za leto 1959, razpravljal o letošnjem planu finansiranja in v zvezi s tem razpravljala o ustanovitvi sklada za propagando pri GTZ Kranj. Namen sklada bi bil financirati turistično propagando kranjskega okraja.

Ob tej priložnosti smo tajniku GTZ Božu Černetu zastavili nekaj vprašanj v zvezi z letno turistično sezono na Gorenjskem.

»Kako potekajo priprave na letno turistično sezono na Gorenjskem?«

»Osnovna naloga priprav — turistična propaganda — je končana. Na domača, zlasti inozemska tržišča, je GTZ razposlala preko 400.000 izvodov raznih propagandnih edicij. Pravčasna propagandna akcija je tudi že pokazala razveseljive rezultate: hotelske zmogljivosti v Bohinju so razprodane, blejski hoteli so sklenili ugodne aranžmaje, enakor velja tudi za Kranjsko goro. V zvezi s tem naj omenim postavitev improviziranih campingov, in sicer v Kranjski gori, na Črnivcu in Posavcu, ki bodo deloma razbremenili preobremenjene hotelske zmogljivosti. Pripravljen je tudi program letnih turističnih prireditvev, zlasti na Bledu in v Bohinju, ljubiteljem golfa pa bomo uredili igrišči za mali golf na Bledu in Posavcu.«

»Kakšne so možnosti za uresničenje investicijskega programa?«

»Kaže, da je zelo obširen.« — Vsekakor. Predlog investicij zajema 28 gostinskih objektov, kjer gre v večini primerov za adaptacije. Investicijskega programa seveda ne bomo mogli uresničiti letos, temveč ga bomo uresničevali postopoma. Plan predvideva mimo adaptacij naslednje novogradnje: hotel na Kravvcu, motel in restavracija v Kranjski gori, po eno gostišče v Železnikih in Gorenji vasi, restavracija na blejskem gradu, hotel na škofjeloškem gradu, ho-

tel na Vršču, hotel na Voglu in na Jesenicah. Vsekakor pa bodo še letos uresničene naslednje investicije: motel v Kranjski gori, adaptacija hotela Zlatorog in dependansa Zlatoroga v Bohinju, hotel Jezero Bohinj, blejski grad, kavarna Kazina na Bledu in kanalizacija Bleda.«

»Kako se je pripravilo gostinstvo na letno turistično sezono?«

»Gostinska zbornica okr. Kranj je storila vse ukrepe v mejah svojih možnosti. Tako je med drugim pripravila vrsto tečajev za gostinsko osebje, s katerimi skušajo zaposliti vrzeli v strokovni usposobljenosti gostincev. Vsekakor bo stanje boljše kot lani, pomanjkanje visokokvalificiranih gostincev pa bo, kot kaže, ostalo še vedno zelo peče.«

»Kako poteka v gostinstvu uveljavljanje nagrajevanja po učinku?«

»Nagrajevanje po učinku, ki so ga doslej uvedla nekatera gostinska podjetja, je pokazalo zelo ugodne rezultate. To je bila hitra spodbuda za ostala gostinska podjetja, kjer nagrajevanja po učinku še niso uvedli. Vsekakor bo to nagrajevanje privabilo v gostinstvo novo delovno silo. — Ob koncu še naslednja misel: dosedanja ukrepi in nekateri znaki, ki spremljajo priprave na letno turistično sezono, kažejo, da bo obisk naših turističnih krajev letos boljše kot lani.«

S.

Tudi v škofjeloški občini socialno zavarovanje kmetijskih proizvajalcev

Predsedniki krajevnih odborov, kmetijskih zadrug in osnovnih organizacij SZDL škofjeloške občine so na zadnjem skupnem sestanku sprejeli sklep, da bo tudi kmečko prebivalstvo loške občine socialno zavarovano. Po živahni razpravi so se odločili za razširjeno zdravstveno zavarovanje kmetov. Prispevek, ki ga bo moral plačati vsak gospodar bo znašal 2,15 % njegove davčne osnove; za vsakega nadaljnega družinskega člana pa bo znašal prispevek še 250 dinarjev na leto. Kdor se bo vključil v osnovno zdravstveno zavarovanje, bo plačal le 2 % prispevka od davčne osnove. Z osnovnim zdravstvenim zavarovanjem pa zavarovane ne bo imel vseh tistih ugodnosti pri zdravljenju kot tisti, ki se bo vključil v razširjeno zavarovanje.

Socialno zavarovanje bo na področju loške občine zajelo nad 5000 kmečkih ljudi. Vse priprave bodo urejene do 1. aprila, ko se bo na področju loške občine zavarovanje že pričelo izvajati. Ker se bo število koristnikov zdravstvene službe s tem močno povečalo, bo sedanji zdravstveni kader loške občine zelo obremenjen, predvsem zobozdravstvena služba. Zato bo nujno treba misliti na povečanje zdravstvenega kadra.

V. R.

Izobraževalni program na Bledu

Pred dnevi je bilo pri Občinskem komiteju na Bledu posvetovanje članov sekretariata Zveze komunistov z vodstvom delavske univerze ter ideološke komisije, in sicer o programu predavanj ter o organizaciji seminarjev.

Sklenjeno je bilo, naj bi bili najkasneje do 15. aprila izvedeni v blejski občini večdnevni seminarji za mlade komuniste/ke za vodstva mladinskih aktivov in komitejev in posebej za novo izvoljene odbore osnovnih organizacij Socialistične zveze. Program ideološko-političnega izobraževanja in organizacijskega usposabljanja kandidatov za seminarje je že pripravljen. Udeleženci seminarja za mlade komuniste bodo poslušali predavanja o zgodovinskem razvoju delavskega gibanja, o socialistični revoluciji v Jugoslaviji in o značilnostih povojne graditve v Jugoslaviji; seznanili se bodo z

osnovami Programa in Statuta ZK in proučevali vlogo ZK v družbenem razvoju. Vodstva mladinskih aktivov in osnovnih organizacij SZDL pa se bodo na seminarjih med drugim seznanjali z organizacijskimi oblikami dela ter z vodenjem in poslovanjem odborov, proučevali bodo Kardeljevo razpravo o socialistični graditvi na vasi in razne konkretne probleme lokalnega značaja, kakor ločitev gozda od pašnika, družbeni plan občine itd.

Razen teh predavanj na seminarjih je predvidenih tudi več predavanj poljudnoznanstvenega značaja, zdravstvenih in vzgojnih. —jb

Novela kazenskega zakonika

S 1. januarjem t. l. je začel veljati spremenjen in dopoljen kazenski zakonik ali kratko novela kazenskega zakonika. Spremembe in dopolnitve se ne dotikajo osnovnih postavk kazenskega zakona, ne pomenijo spremembe naše kazenske politike, vendar predstavljajo prilagoditev kazenske zakonodaje današnji stopnji razvoja socializma, razvoja naše socialistične demokracije in nadaljnji humanizaciji kaznovanja.

V splošnem delu kazenskega zakonika je treba najprej omeniti spremembe pri kaznih. Iz dosedanjega sistema kazni sta črtani omejitve državljanjskih pravic in prepoved opravljanja poklica. Kazen omejitev državljanjskih pravic je nadomeščena z institutom pravne posledice obsodbe. S to rešitvijo se onemogočata avtomatizem pri omejitvi državljanjskih pravic in se da možnost v zvezi z značajem kaznivega dejanja, izrečeno kaznijo in drugimi okolnostmi, bolje določiti, katere pravice naj se obsojenemu posamezniku omejijo. Po določilu novele kazenskega zakonika je navedeno, da je v zakonu lahko predpisano, da imajo obsodbe za

posamezna kazniva dejanja ali obsodbe na posamezne kazni pravne posledice, kot prenehanje volilnih funkcij, prenehanje službe, delovnega razmerja, naziva ali opravljanja poklica, izguba čina, odvzem odlikovanja, prepoved nastopanja, prepoved opravljanja določenega dela pri državnih organih, organih družbenega upravljanja ali pri gospodarskih in družbenih organizacijah ter prepoved pridobitve naziva ali poklica. Dosedanja kazen prepoved opravljanja poklica pa je prenešana med varstvene ukrepe.

Smrtna kazen se po noveli kazenskega zakonika izreka izjemoma, in sicer samo za najhujše primere tistih kaznivih dejanj, za katere je z zakonom predpisana. Odpravljena je smrtna kazen z obseženjem. Smrtna kazen se ne sme izreči zoper nosečo žensko, kar je bilo že do sedaj določeno, novo pa je to, da se smrtna kazen tudi ne sme izreči nad mladoletnim, nad tistim, ki ob storitvi kaznivega dejanja še ni bil star 21 let pa samo za najhujše primere kaznivih dejanj zoper ljudstvo in državo ter zoper ogrožene sile, za katere je predpisana smrtna kazen.

Smrtno kazni je možno z amnestijo ali pomilostitvijo ali pa že po izreku samega sodišča nadomestiti s kaznijo strogega zaporu 20 let in ne več z dosmrtnim stroгим zaporom, kot je bilo to do sedaj. Dosmrtnega strogega zaporu tako ni več.

Kazen strogega zaporu se sedaj izreka le v trajanju od enega leta do 15 let in ne več od 6 mesecev do 20 let, kazen zaporu pa se sedaj lahko izreče do treh let in ne več do 5 let. Kakor vidimo, so se prostostne kazni znatno zmanjšale, kar je vsekakor izraz nadaljnega razvijanja humanizma v kaznovanju. Kazni nimajo značaja povračila, ampak je njihov glavni namen v prevzgoji storilca.

Denarna kazen ne sme biti manjša od din 1000, največja pa je lahko din 100.000, pri kaznivih dejanjih iz koristiljubja pa je možno izreči denarno kazen do 1.000.000 din.

Pomembna novost je uvedba sodnega opomina. Sodni opomin je ukrep, ki se izreka v primerih, ko gre za relativno lažja kazniva dejanja. Sodni opomin bo izreklo so-

dišče v primerih, ko se bo utemeljeno pričakovalo, da bo dosežen namen kaznovanja tudi, če se ne izreče kazen. Sodni opomin se sme izreči za kazniva dejanja, za katera je predpisana kazen zaporu do enega leta ali denarna kazen, v primerih, kjer pa je predpisana kazen zaporu daljša od enega leta, pa se sme izreči sodni opomin, če so izpolnjeni pogoji, ki jih določa zakon za ta ukrep pri posameznih kaznivih dejanjih. Sodni opomin nima nobelih pravnih posledic.

Spremembe so vsebovane tudi pri odmeri kazni, zlasti tam, kjer gre za večkratne povratnike. Poostreje kazni je vsekakor potrebna proti poklicnim storilcem kaznivih dejanj, saj ti predstavljajo posebno nevarno kategorijo storilcev.

Glede pogojne obsodbe in pogojnega odpusta so tudi nekatere spremembe. Po noveli kazenskega zakonika je možnost izreka pogojne obsodbe razširjena, in sicer na vse obsodbe, kjer je izrečena denarna ali zaporna kazen in ne kot doslej, ko je bilo pogojno obsodbo izreči le pri denarnih kaznih in zaporu do dveh let. Prav tako je odpadla tudi omejitev, da ni mogel biti pogojno obsodben tisti, ki je bil v zadnjih petih letih že obsodben na kazen strogega zaporu ali ne-

pogojno na več kot eno leto zaporu. Tako je sedaj možno izreči pogojno obsodbo tudi storilcem, ki so že bili prej kaznovani. Nadalje so tudi razširjeni posebni pogoji pri pogojni obsodbi. Do sedaj je bil tako pogoj le povrnitev s sodbo ugotovljene škode, sedaj pa bo možno postaviti tudi pogoj povrnitev premoženjske koristi in izpolnitev drugih obveznosti, ki so določene pri posameznih kaznivih dejanjih. Novost pri pogojnem odpustu pa je zlasti v tem, da je obsojenca možno pogojno odpustiti iz prestajanja kazni, če je prestal le tretjino kazni, strogega zaporu ali zaporu, če so podane okoliščine, ki se nanašajo na obsojenčev osebno, ki očitno kažejo, da je namen kaznovanja dosežen.

Novela kazenskega zakona pozna tri nove varstvene ukrepe, in sicer obvezno zdravljenje alkoholikov in narkotikov, odvzem vozniškega dovoljenja in odvzem premoženjske koristi. Sodišče lahko odloči, da mora na obvezno zdravljenje storilec, ki se je vdel alkohol ali mamilom in je zaradi tega storil kaznivo dejanje, pa je nevarnost, da bo kazniva dejanja ponavljal.

(Nadaljevanje sledi)

OBVEŠČEVALEC

MALI OGLASI

Prodaj kmečko peč in usnjeno obleko za motor. — Lahovče 2, Cerklje 467

Prodaj zazidljivo parcelo v Predvdvoru. Naslov v oglasnem oddelku 473

Sprejememo pomožnega uslužbenca za raznašanje pošte in raznašanja opravila. Dnevna zaposlitev okoli 4 ure. Honorar po dogovoru. Interesenti naj se zglasijo na Trgovski zbornici, Kranj, Prešernova ulica 11/II 483

Dam nagrado za prazno sobo v Kranju ali bližnji okolici. Plačam dobro. Tončka Dolinšek, Potoče 2, Predvdvor 487

Ugodno prodaj dvostanovanjsko hišo v Kranju. Naslov v oglasnem oddelku 491

Prodaj motorno kolo »Galeb«, še neregistrirano. Naslov v oglasnem oddelku 492

Prodaj hišo — celo. Naslov v oglasnem oddelku 493

Prodaj prašiča, 140 kilogramov težkega, ali zamenjam za brejo svinjo. Zg. Brniki 35, Cerklje 494

Prodaj NSU Prima 150 ccm, letnik 1957, prevoženih 9000 kilometrov. Voklo 66, Senčur 495

Prodaj seno in otavo. Matevž Masterl, Crngrob 11 496

Podjetje v Kranju išče blagajničarko. Plača 12.000 dinarjev. Nastop takoj ali s 1. marcem 1960. Ponudbe pod »Nekaznovana« oddati v oglasni oddelku 513

Gozdno gospodarstvo Kranj sprejme takoj ali po dogovoru 2 logarja za gozdni obrat Škofja Loka. Pismene ponudbe pošljite v roku 15 dni na upravo podjetja. 527

ZAHVALA

Ob smrti mojega moža
MOMIRA BRANKOVIČA

se zahvaljujem vsem znancem in prijateljem, ki so ga spremili na zadnji poti. Zahvaljujem se za vse izraze sožalja, vsem darovalcem cvetja ter vsem, ki so me kakorkoli tolažili v tem težkem času. Posebna zahvala Športnemu društvu Jesenice ter Zvezli borcev Planina pod Golico. Zahvaljujem se tudi zdravnikom in osebju jeseniške bolnišnice za zdravljenje in nego v času njegove bolezni.

Ivanka Brankovič

RAZPISUJE

delovna mesta direktorjev naslednjih gospodarskih organizacij:

- HOTEL »EVROPA«, KRANJ**
- TOVARNA TEKSTILNIH STROJEV IN NAPRAV »KOVINAR«, KRANJ**
- KMETIJSKO POSESTVO HRASTJE**
- INDUSTRIJA OBUVTE »PLANIKA«, KRANJ**
- TRGOVSKO PODJETJE »SADJE«, KRANJ**

Ponudniki za razpisana mesta morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

ad. 1 a) ekonomska fakulteta z 2 leti prakse v gostinstvu; b) visokokvalificirani gostin. delavec s 5-letno prakso na vodilnih mestih v gostinstvu; c) hotelska ali ekonomska srednja šola s 5-letno prakso na vodilnih mestih v gostinstvu.

ad. 2 a) visoka strokovna izobrazba (strojni inženir, ekonomist) z najmanj 5-letno prakso na vodilnih mestih v podjetjih iste ali sorodne stroke; b) srednja strokovna izobrazba z najmanj 10-letno prakso na vodilnih mestih v podjetjih iste ali sorodne stroke; c) mojstrska šola (strojni odsek) z najmanj 15-letno prakso na vodilnih mestih v podjetju iste ali sorodne stroke.

ad. 3 a) visoka strokovna izobrazba (agronom, ekonomist) z najmanj 3-letno prakso na vodilnih mestih; b) srednja strokovna izobrazba (kmetijski tehnik, ekonomist) z najmanj 5-letno prakso na vodilnih mestih; c) ostali kmetijski strokovnjaki z najmanj 15-letno prakso na vodilnih mestih.

ad. 4 a) višja strokovna izobrazba z večletno prakso na vodilnih mestih; b) srednja strokovna izobrazba z najmanj 5-letno prakso na vodilnih mestih; c) nižja strokovna izobrazba z najmanj 10-letno prakso na vodilnih mestih. Prednost imajo tisti ponudniki, ki imajo prakso v čevljarstvu ali njej sorodni stroki.

ad. 5 a) srednja ekonomska šola z 8-letno prakso v komercialni službi; b) visokokvalificirani delavec trgovske stroke z najmanj 10-letno prakso na vodilnih mestih. Povelje taksirane z 250 din državne takse, s priloženim življenjepisom, dokazili in skrbnostni in dosedanjim za posiltni, je dostaviti ObLO Kranj — Komisiji za razpis mest direktorjev do 29. februarja 1960.

govoru. — Naslov v oglasnem oddelku 516

40.000 do 50.000 din nagrade nudim osebi, ki mi preskrbi eno ali dvosobno stanovanje za tri odrasle osebe v Kranju ali bližini. Starič, Seljakova 7, Stražišče, Kranj 517

Kdo bi mi odtisnil ročno (strojno) manjša grafična dela? Naslov v oglasnem oddelku 518

Na VPŠ v Ljubljani je diplomirala iz kemije — biologije s prav dobrim uspehom Marija Vidmar-Bedenk iz Kranja. Iskreno čestitajo domači 519

Preklicujem št. bloka 42847, izdanega v Komisiji trgovini Kranj dne 19. 11. 1959. — Ela Pogačnik, Kranj 520

Prodaj slamoreznico. Sp. Brniki 44, Cerklje. 521

Prodaj seno in otavo. Stražišče 2, Kranj. 522

Prodaj mlado kravo, 8 mesecev brejo. Lahovče 47, Cerklje. 523

Prodaj »Vespo« 125 ccm. — Kranj, Zasavska cesta 28 (Oreh). 524

Prodaj dvosobno stanovanje s kopalnico takoj vseljivo. Naslov v oglasnem oddelku. 525

Prodaj krojaški šivalni stroj. Šiva tudl cik-cak. — Naslov v oglasnem oddelku. 526

Dam opremljeno sobo in hrano tovarniški delavki. Ostalo po dogovoru. Naslov v ogl. oddelku. 528

Za pošto Kranj 1 potrebujemo hišnika, starost od 30 do 40 let, zdravega, z družinskim stanovanjem v Kranju ali bližnji okolici zaradi možnosti menja-ve stanovanj. Informacije o prejemkih in pogojih dela dobijo kandidati v upravi okrajne pošte Kranj 1 vsak dan od 8. do 14. ure. Okrajna pošta Kranj 1. 529

Prodaj ali zamenjam 3 leta staro kobilu. — Podbrezje 155, Duplje. 530

Dve kuhinjski pomočnici dobita stalno zaposlitev. Ponudbe poslati upravi Vajenskega doma Kranj. 531

Iščem pridno, čisto in pošteno dekle srednjih let ali mlajšo upokojenko za opravljanje lažjih gospodinskih del in varstvo otroka v dopoldanskem času. Nudim stanovanje in hrano. Naslov v oglasnem odd.

OBJAVE

OBVESTILO

Planinsko društva Kranj obvešča:

- Društvena pisarna se odslej nahaja v I. nadst. zgradbe podjetja »Vino«, Mladinska 2, telefon 303.
- Članske, mladinske in pionirske znamkice o plačani članarini za 1960 so že na razpolago. Pohitite z vplačilom članarine. V pisarni društva se tudi lahko naročite na Planinski vestnik.
- Planinski ples — maskarada na Šmarjetni gori bo v soboto, dne 27. februarja 1960. — Dostojne maske dobrodošle. Rezervacije v pisarni društva od 15. februarja 1965 naprej.
- Obiskujte pučna predavanja z diapozitivi, ki jih prireja društvo Kranj, čas in tema sta označeni na lepkih.
- Za 1960 pripravljamo številne izlete mladine in odraslih pod vodstvom izkušenih planincev. Podrobni izpodi bodo na razpolago članstvu meseca aprila letos. Mladina in odrasli, spoznavajte lepote gorskega sveta! — Postanite člani PD!

OBJAVA

Državni zavarovalni zavod Radovljica nas je obvestil, da je izplačal našemu naročniku Janezu Krču, Kokrški log 11, Kranj, za utrpjeno nezgodo 4000 dinarjev.

UPRAVA

KINO

Jesenice, »RADIO«: 13. do 15. februarja egipt. barv. cinem. film »ZEMLJA SANJ«.

Jesenice, »PLAVŽ«: 13. do 15. februarja ital. barv. film »AIDA«.

Zirovnica: 13. februarja jugosl. film »VELIKO STOLETJE«; 14. februarja ital. film »RIMLJANKA«.

Dovje: 13. februarja ital. film »RIMLJANKA«; 14. februarja jugoslovanski film »VELIKO STOLETJE«.

Koroška Bela: 13. in 14. februarja japonski film »LJUDJE TORPEDA«.

Bled: 13. do 15. februarja amer. barv. cinem. film »PLESALKE« — predstava v soboto ob 10, 17. in 20. uri, v nedeljo ob 10., 15., 17. in 20. uri, v ponedeljek pa ob 20. uri.

Radovljica: 13. februarja ob 20. uri ter 14. februarja ob 10. in 18. uri slovenski film »DOBRI STARI PIANINO«; 14. februarja ob 14., 16. in 20. uri amer. barv. cinem. film »VICITA«; 15. februarja ob 17. in 20. uri ameriški barv. cinem. film »DREVO ŽIVLJENJA«. Zaradi izredne dolžine filma so cene vstopnic zvišane za 20 dinarjev.

Ljubno: 13. in 14. februarja nemški film »VRAZJI KROG«. Predstava v soboto ob 19.30 uri, v nedeljo pa ob 16. in 18. uri.

Kropa: 14. februarja amer. cinem. barv. film »SAYONARA«.

Naklo: 13. februarja ob 19. uri angl. barv. vstav. film »NEPRICA-KOVANA LJUBEZEN«; 14. februarja ob 15., 17. in 19. uri ameriški barv. cinem. film »OSVAJALEC DŽINGIS KAN«.

Kranj »STORŽIČ«: 13. februarja ob 10. uri matineja slovenskega filma »MOJ STARI PIANINO«. — Igrajo: Fran Milčinski, Bert Sotler, Vida Kuharjeva. Ob 16., 18. in 20. uri amer. barv. cinem. film »ANASTAZIJA« — igrajo Ingrid Bergman, Jul Briner. Ob 22. uri premiera amer. barv. cinem. filma »DREVO ŽIVLJENJA« — igrajo: Elizabeth Taylor, Montgomery Clift.

14. februarja ob 10. uri matineja »VELIKA ILUZIJA« — Zan Gabin, Erih Fon Strohačim; ob 13. uri ameriški barv. cinem. film »OSVAJALEC DŽINGIS KAN«; ob 15., 17. in 19. uri amer. barv. cinem. film »ANASTAZIJA« — zadržaj; ob 21. uri angl. vstav. film »POVEST O DVEH MESTIH«.

Primskovo »TRIGLAV«: 13. februarja ob 17.30 in 19.30 uri amer. barv. cinem. film »OSVAJALEC DŽINGIS KAN«; 14. februarja ob 14., 16., 18. in 20. uri premiera francoskega filma »VELIKA ILUZIJA«.

Stražišče »SVOBODA«: 13. februarja ob 17.30 in 20.15 in 14. februarja ob 14.45, 17.30 in 20.15 uri premiera amer. barv. cinem. filma »DREVO ŽIVLJENJA« — zaradi izredne dolžine filma cena vstopnic zvišana.

Cerklje »KRVAVEC«: 13. februarja ob 19. uri angl. vstav. film »POVEST O DVEH MESTIH«; 14. februarja ob 15., 17. in 19. uri ameriški barv. film »GOSPODAR BALANTREA«.

Škofja Loka »PREDILEC«: 13. in 14. februarja amer. vstav. film »OBRAČUN PRI O. K. KORALA«.

Škofja Loka »SORA«: 13. in 14. februarja ital. cinem. film »RIMSKE PRIPOVEDKE«.

Sovodnje »DOM«: 13. in 14. februarja franc. film »CLOVEK V DEŽNEM PLASCU«.

Poljane »SORA«: 13. in 14. februarja amer. film »CLOVEK BREZ ZVEZDE«.

Domžale: 13. in 14. februarja angleški barv. cinem. film »GLOBOKO SINJE MORJE«. Predstava v soboto ob 18. in 20. uri, v nedeljo pa ob 15., 17. in 19. uri.

Duplica pri Kamniku: 13. februarja ob 19. uri ter 14. februarja ob 15., 17. in 19. uri amer. barv. film »ŠTIRJE JAHČI«.

Gledališče

PREŠERNOV GLEDALIŠČE KRANJ

Nedelja, 14. februarja ob 10. uri dopoldne »URA PRAVLJIC« — prirediteljska sekcija za otroke v starosti od 5. do 12. leta.

Nedelja, 14. februarja ob 16. uri Manzari: NAŠI LJUBI OTROCI — izven.

Pri predstavi NAŠI LJUBI OTROCI vstop mladini do 14. leta starosti ni dovoljen.

GLEDALIŠČE »TONE ČUFAR« JESENICE

Sobota, 13. februarja ob 20. uri L. Lahola: MADEŽI NA SONCU — gostovanje M. Begunjah.

Nedelja, 14. februarja ob 15. uri M. Holkova: PEPELKA.

Nedelja, 14. februarja ob 19.30 L. Lahola: MADEŽI NA SONCU — gostovanje na Breznici pri Zirovnici.

Nedelja, 14. februarja ob 19.30 M. Držić: TRIPČE DE UTOLČE — gostovanje na Dovjem.

RADIO LJUBLJANA

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 6., 10., 13., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 13., 15., 22. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30.

SOBOTA, 13. FEBRUARJA

8.05 Iz arhiva zabavnih melodij; 9.25 Paganini — Liszt, virtuozna in skladatelja 10.10 Od valčka do calypsa; 10.40 Poje Gorenjski vokalni kvintet; 11.00 Popularne skladbe jugoslovanskih avtorjev; 11.30 Pionirski tednik; 12.00 Mehlički napet; 12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Franc Potočnik; Z nabavo se-

menja jarin ne odlašajmo; 12.25 Domači napetvi izpod zelenega Pohorja; 13.30 Arije s slavniimi pevci; 14.20 Zanimivosti iz znanosti in tehnike; 15.40 Na platnu smo videli; 16.00 V dvoranah »Svobode« in prosvetnih društev — IX.; 16.30 Smučarjem v zabavo; 17.30 Majhen mozaič melodij; 18.00 Jezikovni pogovori; 18.15 Takt za taktom; 18.45 Okno v svet; 20.00 Spoznavajmo svet in domovino; 21.00 Melodije za prijeten konec tedna; 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 14. FEBRUARJA

6.30 Igra pihalni orkester LM P. v. Rudolfa Stariča; 7.35 Popevke za nedeljsko jutro; 8.00 Mladinska radijska igra — Milne-Stanovnik; Okrog hiše na Pujevem oglu; 8.50 M. Tajčević: Balkanski plesi; 9.20 Z glasbo v novi teden; 10.00 Še pomnite, tovariši... Ferdo Fischer: Preden me bodo ubili; 10.50 Vedri zvoki; 11.30 Zapiski o delovnem mestu; 13.30 Za našo vas; 15.30 Nekaj priobjavljenih melodij; 16.00 Sedeset minut športa in glasbe; 17.00 Od valčka do calypsa; 18.24 G. F. Händel: Koncert za harfo in orkester; 18.39 Za dobro voljo igrajo »Veseli planjarji«; 20.05 Izberite melodijo tedna; 21.00 Koncert mezzosopranistke Giuliette Simonato in baritonista Tita Gobija. 22.15 Zaplešite z nami.

GIBANJE PREIVALSTVA

V KRANJU

Poročili so se: Franc Kernc, žerjavovodja in Jožefa Kos, delavka; Franc Celar, skladiščnik in Franciška Jagodič, kuharica; Stanislav Oman, poklicni gasilec in Ana Tavčar, telefonistka; Jože Novak, kmečki delavec in Ivana Veternik, predlika; Marjan Mihelič, kamnosek in Marija Zorko, tovarniška delavka.

V SKOFJI LOKI

Rodile so: Marija Dolenc — dekle; Stefanija Arhar — dečka; Ana Kalan — dekle.

Poročili so se: Marko Hafner, glavnikar in Veronika Debenec, navijalka; Alojzij Kovič, avtomobilist in Jožefa Bernik, predlika; Edvard Kofler, frizerski mojster in Magdalena Stanonik, frizerska pomočnica; Mirko Bradeško, tesar in Ivana Hribnik, lesna delavka; Janez Pogačnik, mizar in Terezija Bernik, poljska delavka; Janko Delonec, delavec in Veronika Potočnik, delavka.

Umrli so: Marijana Kokalj, Franc Dagarin, Jožef Oblak, Franc Rutar, Jakob Bajt, Franciška Jenko, Franciška Bertonec, Franciška Avguštin, Pavla Florjančič, Ana Peterelj.

PRAUNI NASUETI

B. T. KRANJ:
Vprašanje: V podjetju, kjer ste zaposleni, niste v februarju prejeli nadomestila za stanovanje. — Zanima vas, od kdaj vam pripada nadomestilo.

Odgovor: V skladu z uredbo o izplačevanju nadomestil za povečano stanarino (Uradni list FLRJ, št. 48/59) pripada nadomestilo od 1. januarja 1960 dalje.

K. A. KRANJ
Vprašanje: Ali lahko podjetje zahteva od vas, da kot delavka delate 16 ur nepretrgoma (popoldansko in nočno izmeno).

Odgovor: V skladu s 176. členom Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list FLRJ, št. 53/57) lahko odredi podjetje le v izrednih primerih nadurno delo.

P. T. KRANJ
Vprašanje: Obiskujete univerzo in vas zanima ali izgubite pravico do otroškega dodatka, če ne napravite predpisanih izpitov za vpis v naslednji semester.

Odgovor: V skladu z 19. členom uredbe o otroških dodatkih (Uradni list FLRJ, št. 36/55, 2/59) pripada otroški dodatek za tisti semester, za katerega se s potrditvijo pristojnega zavoda dokaže redni obisk.

V. J. BLEJ
Vprašanje: Vaše stanovanje je bilo ocenjeno z 41 točkami. Zanima vas, kako boste sedaj po novem plačevali najemnino.

Odgovor: Po 110. členu Zakona o stanovanjskih razmerjih (Uradni list FLRJ, št. 16/59, 47/59) se stanarina določi za posamezno stanovanje tako, da se vsi elementi njegove vrednosti, izraženi v denarnem znesku za en kvadratni meter, pomnožijo s stanovanjsko površino.

I. J. SELCA
Vprašanje: Imate 15 let staro hčerko, ki namerava obiskovati obrtno šolo. Zanima vas, ali je upravičena do otroškega dodatka, ker je stara 15 let.

Odgovor: V skladu z 18. členom Uredbe o otroških dodatkih (Uradni list FLRJ, št. 36/57) pripada do konca rednega učenja, toda najdalj do konca koledarskega leta, v katerem dopolni otrok 19 let starosti.

K. T. JESENICE
Vprašanje: Stanujem pri očetu, ki je lastnik družinske stanovanjske hiše. Zanima vas, ali ste upravičeni do denarnega nadomestila v gotovini.

Odgovor: Po 2. členu Uredbe o izplačevanju nadomestil za povečano stanarino (Uradni list FLRJ, št. 48/59) se odloži lastnikom in njihovim ožjim članom družine neposredno izplačevanje nadomestil za dve leti od dneva, ko se začne uporabljati uredba. Imate pravico do nadomestila v bonih.

F. M. SENČUR
Vprašanje: Zaposleni ste bili 7 let pri podjetju, kjer ste delali s strupenimi plini. Sedaj bolujete in menite, da je bolezen posledica dela. Zanima vas, ali bi se v primeru upokojitve vaša bolezen smatrala kot poklicna bolezen.

Odgovor: V skladu z Zakonom o invalidskem zavarovanju (Uradni list FLRJ, št. 49/58) potrdi poklicno bolezen zdravniško-invalidska komisija I. stopnje po prejšnjem kliničnem pregledu. V vašem primeru se posvetujte z zdravnikom, ki vas zdravi, če je vaša bolezen posledica prejšnjega dela s strupenimi predmeti.

IZVOD ŽREBANJA JUGOSLOVANSKE LOTERIJE, ki je bilo 10. februarja v Beogradu

so zadele	dobitek
končanice	dinarjev
Srednje	60
	90
	37890
	51690
	94860
	003570
	209580
	736230
	55701
	04791
	27071
	249821
	363121
	439011
	47592
	58072
	03
	13
	673
	08063
	22703
	93583
	253963
	4
	5264
	6304
	15334
	26064
	48884
	653524
	25
	45
	85
	275
	865
	12725
	17875
	27955
	51385
	6
	09636
	55556
	17
	47
	55907
	80897
	82437
	198077
	616417
	18
	48
	538
	828
	77508
	99948
	899
	05759
	18069
	23269
	23839
	31699
	74399
	95679
	222509
	3.000.000

V Novi Gorici 300.000 din na številko 209.580; v Ljubljani 100.000 din na številko 248884, 80.000 din na številko 1555907 in na številko 593583; v Celju 100.000 din na številko 723839.

Tudi naši pionirji lepo zaigrajo ...

Proslava kulturnega praznika

Osmega februarja, na Prešernov dan — kulturni praznik Slovencev, je pionirski odred osnovne šole Simona Jenko v Kranju pripravil proslavo s prireditvijo »Pokazi, kaj znaš«. Program je bil lepo pripravljen. — Izvajalci so pokazali mnogo smisla za instrumentalno in vokalno glasbo in recitiranje. Videli smo, da se mnogo pionirjev ukvarja s tovrstno umetnostjo. Prva tri mesta so zasedli pionirji Mojca Zupančič, ki je igrala citre,

Arne Mavčič, ki je na klavir igriral Mendelsohnovo Pomladno pesem in recitatorka Majda Zaplotnik, ki je lepo povedala Simona Gregorčiča pesem na potujočeni zemlji. Vsi trije so dosegli po 60 točk, saj jih je komisija, ki so jo sestavljali 3 člani iz učiteljskega zbora in trije učenci, ocenila z najvišjo oceno. Tudi ostali nastopajoči so dosegli lepo število točk. Učenci treh osmih razredov pa so odgovarjali na vprašanja o našem velikem pesniku Francetu Prešernu in so pokazali precej znanja.

Po končani proslavi so nastopajoči dobili majhne nagrade, delegacija pionirjev pa je odnesla na Prešernov grob šop nageljnov. Istega dne so izdali tudi prvo številko šolskega časopisa Glas mladosti. Prvo stran so opremili s sliko Prešernove rojstne hiše in s stihom iz zbirke »O, Vrba«.

BELE ROZE

Mrazek v noči je potkal na podstrešno okence, zmuznil se je skozi ipranjo prav na sredo sobice. Rože v lončih je pobožal, zadovoljno godrnjal, ko so nemo zadržete in za vselej ovenele ... A nato na mrzla okna belih rož je nasejal, z burjo dalje je odplaval, tu in tam povasoval. T. P.

Zimske počitnice

Taborniški odred »Bičkova skala« iz Ljubljane deluje že osem let. Leta 1957 so člani tega odreda dobili v najem smučarsko kočjo na Gorjušah nad Bohinjem. Z Gorjuš so nam poslali naslednji dopis:

»V tem lepem gorenjskem predelu smo kočjo hitro obnovili in že naslednje leto priredili v zimskih šolskih počitnicah smučarski tečaj za tabornike našega odreda, ki je nato postal tradicionalen.

Leto smo prav tako priredili smučarski tečaj v dveh izmenah po 7 dni. V prvi izmeni so bili naši mlajši člani do 15 let, v drugi izmeni pa v glavnem srednješolci in višješolci. Kapaciteta našega doma je 20 ležišč, kar je odločno premalo za vse tiste člane, ki bi se radi udeležili smučanja na Gorjušah. Zato smo morali vzeti na tečaj samo tiste člane, ki so se mod letom najbolj izkazali.

Naši člani se vadijo v smučanju pod vodstvom izkušenih inštruktorjev-tabornikov. Seveda je uspeh tečaja odvisen od snežnih razmer, ki pa zadnja leta niso najboljše. Ob koncu tečaja organiziramo pregledne tekme vseh tečajnikov, v katerih se pokaže pridobljeno znanje.

nje. Letos smo organizirali tudi sankarske tekme ter tekme v nekakšnem spretnostnem teku na smučeh brez palic. Zmagovalci so bili nagradjeni s praktičnimi nagradami. Zivljenje v naši kočji se odvija drugače, kot v drugih podobnih kočah. Razlog je v tem, da nismo smučarji, ampak smučarji-taborniki. Vsak dan so določeni dežurniki, ki pomagajo kuharici pri njenem delu ter vzdržujejo red in čistoto v koči sami. Jemo vsak dan petkrat, vedno pa lahko pijemo čaj, ker je voda tu premlazla. Pridnost in obnašanje v času tečaja točkujemo. Najboljši prejmejo praktične nagrade. V poznih popoldanskih urah imajo starejši člani razna predavanja o taborništvu in smučanju. Ob taborniških igrah po večerji pa poskrbimo za zabavno življenje. Pred spanjem se dnevna zapoved za naslednji dan in že se podamo v spalnico na počitek.

Tako teče naše zimsko letovanje. Združimo prijetno s koristen — taborniki se naučijo smučati, obenem pa se utrudijo v taborniških večerjavah in znanju. Tako skušamo uresničevati taborniško geslo: S naravo k novemu človeku.

Taborniki Bičkove scale

AD ACTA!

SKOZI ŠPRANJE v baraki je pihalo in soba se je zdelala bolj mrzla in dolgočasna kot sicer. V mali peči je prasketal ogenj. Mlada zakonca sta se vsedla in niti ozirala ne nista, ko je prišla starejša rdečelčna žena in sopihajoč izbrala sedež nedaleč od njiju.

V sobi je bilo še smeraj vse tiho. »Oprostite, ste vi morda ...?« »Da. Jaz sem. Poklicali ste me. Tu imam tisto pismo,« je hitro odgovorila žena in brskala po velikem žepu debelega plašča.

»Tu je poravnalni svet. To ni nobeno sodišče, ne bomo vrtali v vaše podrobnosti, ne bomo iskali pric, niti ne bomo pisali zapiskov. Radi bi le, da se čisto lepo, po domače pogovorimo, kaj vas je navedlo, da ste se obrnili na sodišče. Radi bi vam pomagali, vam svetovali, če je moč posredovati, da se poravnate med sabo, še preden pojdete na sodišče.«

Tako nekako je začel predsednik poravnalnega sveta. Zraven njega sta sedela starejši moški in majhna, prijetna žena. Vsi zreli, izkušeni ljudje v življenju in težavah, ki naj bi znali pomagati in svetovati ljudem.

Za tem je predsedujoči počasi in razločno glasno prebral nekatere pomembne stvari iz obtožnice. Zakonca sta podnajemnika. Oba sta zaposlena in hodita v službo. Tudi hranita se zunaj. Starejša, rdečelčna žena pa je lastnica stanovanja. Pred letom, ko so se pogodili za sobo, je bila zelo prijazna. Toda potem se je začelo. Kuhinja je začela zaklepati, kregala se je, da podstanovalec porabi preveč elektrike, da delata nemir, ko zvečer prihajata domov in podobno. Nekega dne je prišlo do hudega prepira med njo in podnajemnico. To je bil povod za tožbo.

To je bilo razvidno iz spiska, ki ga je prebral predsednik, in tudi iz pojasnil ene in druge strani. Dolge, zelo dolge stvari! Toda v osnovi zelo znane mnogim našim ljudem, ki so kot podstanovalec ali sostanovalec morali z drugimi živeti v neprijetnih prostorih. Z vsake strani je bilo malo preveč samozavesti, premalo pripravljenosti za sožitje in ob izjavah tudi morda malce pretiravanja.

»In kakšen izid bi bil zabeležen na sodišču. Samo še več jeze za enega in za drugega, samo podaljšanje živčne napetosti, samo še več govorjenja in šušljanja med sosedi, stroški za,

kar je prav gotovo — prav nobene časti ne za tega ne za onega.

Tako približno je predsednik obrazložil svojo misel, ko je poslušal obe stranki.

»Svetujem vam, da umaknete tožbo,« je dejal zakoncem.

Spogledala sta se. Čez čas je ona tiho dejala:

»Če je tako, umikamo. Samo, da ne bo treba hoditi okrog.

»Ste tudi vi s tem zadovoljni?« je vprašal še ženico.

»Pa naj bo. Saj bodo kmalu šli,« je dejala in videti je bilo, da se v njeni notranjosti ni dosti premaknilo.

PO VSEM NASELJU so že večkrat govorili o grobem človeku oziroma očetu, ki je skrajno surov, ki pretepa ženo in otroke, ki pije ...

Zena se je zatekla na sodišče, da bi se ločila. Ko je predsednik poravnalnega sveta bral o tolikšnih hudobijah, ki jih je zagrešil ta človek, niso navzoči mogli misliti na poravnavo. Vsakdo je mislil, da bi to bilo nespametno in bi pomnilo samo podaljšanje krivic in trpljenja otrokom in ženi.

Ko je spregovoril obtoženi, so bili nemalo presenečeni. Ni bil grob, niti vsiljiv. Kar pa je še posebej iznenadilo, napravila je občutek iskrenosti in kesanja za svojo početje. Videti je bilo, da ga otroci, dom in vse le veže na skupno življenje. Marsikdaj ne bi pil, se ne bi razburil, kot je povedal, če bi žena drugače ravnala z njim. Koliko stvari pove sosedom, in zvečer, ko se vrača mu otroci že na cesti očita in se smejejo, kaj je počel prejšnjo noč.

»To me hudo boli, verjemite! To me včasih razburja, me zmede, da zgubim razsodnost« je pripovedoval, in res je bilo videti, da nekje v globini duše tega človeka vendarle ni vse tako črno. Seveda pa je prav tako ganilo člane poravnalnega sveta, ko je nesrečna žena pripovedovala o nekaterih dogodkih. Kljub vsemu pa njene besede niso izpodbile upanja, da bi se z dobro voljo ne dalo izboljšati njihovih razmer. Svetovali so jima, naj si podasta roke. Spoznamo se in se skupno vrnita domov k otrokom, ki najbolj potrebujejo mir, sožitje in toplo starišev.

ZINKA IN JELKA stanujeta v istem hodniku velike, stare hiše. Vsi ju poznajo, da sta si dobri prijateljici. K skupnemu

prijateljstvu ju je vodilo enako trpljenje, skrb za otroke, skromni dohodki in podobno. Toda že nekajkrat sta bili na sodišču. Vmeš so prišle besede in ... Pred kratkim je bilo spet nekaj takega. Celo v lase sta si skočili.

Tudi pred poravnalnim svetom se je njuna razgretost ponovila in malone sta si skočili v lase. Toda, prav ko ju je predsednik sveta zaman skušal pomiriti, češ da ni dostojno in dopustno in je zahteval, naj se odstranita in nadaljujeta spor pred sodiščem, prav takrat sta začeli popuščati. Zlasti Zinka, čeprav je bila prej najbolj nestrpna.

»Pravzaprav so vse to samo čenče z našega hodnika, čenče, ki si jih izmisljajo druge, midve si pa prerekava,« je mirno dejala. Potem se je vsedla na stol tik ob predsedniku in priznala, da je res nespametno nadaljevati s prekanjem in sovraštvo.

»Pomirita se! Podajta si roke. Če tako in tako imata v življenju malo lepega. Tako ju je tolažil predsednik in svetoval, naj pustita vso stvar. Potem je napisal na listek nekako takole: »Spoznamo se, da se ne bova več žalili, da bova skušali složno živeti in tudi na sodišče ne greva.« Podpisali sta. Zinka je bila celo za to, da si podasta roko. Le Jelka je bila bolj vztrajna. Čez mesec dni se bosta spet oglasili na poravnalnem svetu, da bosta povedali, če sta držali podpisano obljubo.

NA VRSTI SO BILE še tri tožbe, ki jih je sodišče odstopilo poravnalnemu svetu v upanju, da bodo ljudje prišli do sporazuma, da bodo prihranili čas in denar. In tako je tudi bilo. Ob mali mizi so se zvrtili še tri zgodbe. Predsednik je še trikrat napisal na obtožnico: Poravnano. Ad acta. Še trikrat so stranke pripovedovale o krivicah in težavah in iskale zadoščenja. Toda v vseh primerih so prišli do enotnega prepričanja — samo če več jeze, živcev in zlobnih besed bi bilo, samo če več govorjenja med ljudmi, samo zapravljanje denarja in nobene časti. Niti za zmagovalca.

Tako je bilo na nekem poravnalnem svetu, ki smo ga obiskali. Kraj smo zamoželi, ker ne bi bilo prav, če bi ljudje spoznali, za katere spore gre. Važno je le, da se ta družbeni organ uveljavlja, da ga ljudje spoštujejo, poslušajo in skušajo odpravljati svoje slabosti. Ustvarjajo se novi odnosi med ljudmi.

K. Makuc

Benjamin Rosin:

Tako je bilo

Zivela sta psiček in mačka. Postavila je nekoč gospodinja škleto mesnih štrukljev na mizo in odšla iz sobe. To vidi mačka in reče psičku:

»Pogumen si že, pogumen, toda tehle štrukljev se le ne upaš lotiti.«

»Mar so mi štruklji. In gospodinja bi se jezila.«

»Jezila, jezila ... raje reci, da se bojiš.«

»Mislíš, da se bojim gospodinjete?«

»To, to, seveda, bojiš se.«

»Nikogar se ne bojim!« odgovori psiček in skoči na mizo.

Sede psiček na mizo, seza po štrukljih in jih meče mački. Požira mačka štruklje, požira, čuje: gospodinja gre.

»Veš kaj, prijatelj,« reče mačka, »grem, da se napijem vode.«

»Le pojdi, le pojdi, počakam te,« reče psiček.

Stopi gospodinja v sobo, vidi: sedi psiček na mizi, sklada s štruklji pa skoraj prazna.

Razjezila se je gospodinja in okrala psička okrog ušes.

Tako je bilo.

DRUŽINSKI POMENKI

NASVETI

Če hočete pogreti pečenko, je ne dajte v pečico, ker bi se tako preveč posušila. Pečenko denite v posodo in jo pokrijte, vse skupaj pa postavite na lonec vrele vode. Tako se bo pečenka segrela, ne bo pa izgubila sočnosti.

Kolonsko vodo lahko sami napravimo, če zmešamo nekaj kapljic parfema s 60-odstotnim alkoholom.

Dobro sredstvo za pranje las je mešanica rumenjaka in ruma. Lasje dobijo lesk, so mehkejši in čvrstejši. Šampon in milo pri takem pranju nista potrebna.

Posode iz jenskega stekla ne smemo nikoli postaviti na odprt plamen, temveč moramo med posodo in odprtim ognjem položiti azbestno ploščo ali podlogo iz žice.

Nove volnene preproge prvih šest mesecev ni potrebno čistiti s sesalcem za prah in jih iztepati. Dovolj je, če jih vsak dan pokrtičimo z mehko krtačo.

Včasih nam kozarci ali vaze pustijo vlažne sledove na poltiranem pohištvu. V tem primeru moramo na vlažna mesta takoj postaviti kos papirja, ki dobro vpija vlago (najboljši je pivnik) in nekolikokrat potegniti preko njega z mlačnim likalnikom.

Suhe in trde ščetke omehčamo tako, da jih nekaj minut pridržimo nad soparo pol litra vode, ki smo ji dodali 75 gramov sode.

Na vratu se poznajo leta

Zenske posvečajo mnogo več pozornosti obrazu kot vratu. Vendar — kaj pomaga negovan obraz, ko pa pod njim vrat takoj »napravi« žensko za več let starejšo, kot morda je.

Nega vratu je vsak dan potrebna, prav tako kot nega obraza. Če si obraz umijete, si umijte tudi vrat, če obraz namažete s kremo, storite to tudi na vratu. Seveda se bo marsikatera izogibala negi vratu v strahu, da bo zamazala obleko. To je razumljivo, zato ga negujte zvečer, jutraj pa ga umijte s toplo vodo in milom.

Mnoge ženske moti dvojni podbradek. Navadite se hoditi z glavno

pokonci, spite s tanko blazino ter si pomagajte z masažo — pa bo dvojni podbradek kmalu izginit.

Dve jedi s skuto

SKUTINA POTICA

50dkg moka, 3dl mleka, 5dkg margarine, 1 rumenjaka, sol, 5dkg sladkorja, 2dkg kvasa.

Nadev: 7dkg margarine, 2 rumenjaka, 20dkg sladkorja, limonina lupinica, tri četiri kilograma skute, osmina do četrt litra smetane, sneg, 5dkg rozin. V polnem času vzamemo namesto rozin pehtran.

V razgretu mleko damo sol, sladkor in margarino, da se raztopi. Presejani moki dodamo najprej vzhajaj kvas, nato še toplo, a ne vroče mleko in rumenjaka. Testo stepamo ali ga gladko pognetemo. Gladkega pustimo, da vzhaja. — Vzhajanega enakomerno razvaljamo, namažemo z nadevom, potresemo z rozinami, testno zavijemo in denemo v model ali pekač. Ponovno vzhajamo pečemo v srednjevroči pečici. Ko se skorjica povrhu zapeče, pomagamo potico z mliekom.

Nadev: Umešamo margarino in ji dodamo izmenoma sladkor, rumenjaka, prečlačeno skuto, limonino lupinico in smetano. Ko vse dobro zmešamo, dodamo še trd sneg iz beljakov. V sneg stepemo tudi beljak, ki nam je ostal od testa.

MOČNATI CMOČKI S SKUTO

25dkg skute, 25dkg moka, 2 jajci, sol; krop, 2dkg masla.

Dobro odcejeno skuto pretlačimo, pridamo moko in jajci, osolimo, oblikujemo ovaljke, jih razrežemo v cmočke ter jih kuhamo v slanem kropu 5 minut. Kuhane poberemo na krožnik in jih nato zabelimo z maslom.

Cas pustnih zabav že pred nami. Prav gotovo si boste v ta namen, pa če ste še tako varčne, priskrbele obleke, da se boste v veseli družbi na različnih prireditvah in zabavah prijetno počutili. Na sliki vam predstavljamo model elegantne plesne obleke bele barve, ki je vedno osvežujoča, prav tako tudi beli detajli

Ta del ostane pri banki in na njem ne piše pismenih sporočil lastniku računa!

Prostor za sporočilo lastniku računa

SPECIFIKACIJA

kom. à 5000 dir.

„ „ 1000 „

„ „ 500 „

„ „ 100 „

„ „ 50 „

„ „ 20 „

„ „ 10 „

„ „ 5 „

„ „ 2 „

„ „ 1 „

Skupaj din

podpis

Kjer ni lovcev, pridejo lisice kar na dom

Ko je posestnik Janez Grlic iz Sidraža pri Senturški gori v petek zjutraj hitel proti svojemu hlevu, da bi nakrmil živino, je nenadoma zagledal, da se v koč pred hlevom mudi lisica. Hitro se je znašel, pobral bližnji kamen in ga zagnal proti lisici. Imel je srečo. Zadel jo je v glavo in ubil. To pa ni njegov edini podvig. Lani je pri seniku na Veliki planini prav tako opazil lisico. Bil je kakih 15 m oddaljen. Na vso srečo jo je zadel prav v glavo. Zgubila je zavest in se pričela kotaliti navzdol. Ujel jo je in ji stopil za vrat.

Tamkajšnji prebivalci pripovedujejo, da prihajajo lisice že dalj časa kar na domove. Seveda poberejo kar lepo število kosov.

Kred leti so se v teh krajih pojavili tudi divje prašiči, toda v zadnjem času jih ni več opaziti. Pred desetimi leti je bilo v teh krajih več lovcev, sedaj pa ni nobenega in zato ni prav nič čudno, če so lisice tako »domače«. Zadnji lovec je bil Fortunat Ješe, doma in Senturške gore. Prav bi bilo, da bi nekdo prosil za lovsko dovoljenje in uščil to nadlego.

-am

Nov val mraza in muhasta zima

Letošnja muhasta zima nam je v zadnjih dneh tudi ram. Gorenjecem prinesla precej hud mraz, ki ga prav lahko primerjamo s tistim, ki sma ga bili deležni letos sredi januarja.

Prav tako ni prizanesla zima tudi ostalim krajem po Sloveniji in Jugoslaviji. Tako je na primer po vsej Goriški in na Krasu te dni divjala izredno huda burja. Dosegla je povprečno hitrost 150 kilometrov na uro, v posameznih sunkih pa celo 170 kilometrov na uro. Burja je odkrivala strehe, ruvala in lomila drevje, telefonske in telegrafске drogove in prevračala avtomobile in kolesarje.

48 urah je burja na cesti med Vipavo in Nanosom prevrnila kar pet tovornjakov. Zaradi tega je nastala velika gospodarska škoda. Sunkj burje so bili večasih tako močni, da so prevračali tovornjake tudi po večkrat in jih spet postavljali nazaj na kolesa.

Podjetju Elektro Gorica je povzročila burja na električnih napravah milijonsko škodo, ne računajoč pri tem zgubo kilovatih ur in delovne sile.

Tudi krajem na severnem Jadrnu je zadnji val mraza povzročil precej nevšečnosti, tako da je bil pomorski, cestni in železniški promet zelo otežkočen. V Črni gori je v zadnjem času zapadlo precej snega. Tako meri snežna odeja na Cetinju pod drug meter, v Kolašinu 35 cm itd. Zaradi visokega snega so evakuirali 15 hiš. Onemogočen pa je bil tudi ves potniški in tovorni promet.

»LETEČI SKUTER«

Neka ameriška tvrdka je proizvedla »leteči skuter«, ki lahko leti iznad valov vode leda in snega. Ta stroj je visok 762 milimetrov, širok 1,346 metra, dolg 2,159 metra in težak 73 kilogramov. Vgrajen ima dvotaktni motor z 12 konjskimi silami. Voznik, ki opravlja to vozilo, uporablja volan podoben vodilu na kolesu in pedalo za kolo.

STONE SVETINA LOVČEVA HČI

Riše Milan Patista

52.

Herman je s puško na strel opazoval početje lova in gamsa v pobočju nasproti. Nenadoma se je gams v silovitem diru spustil v grapo, naravnost proti njima. Lovcu se je začela tresti puška, ko je nenadoma imel pred seboj lepega kozla. Jeknil je strel, gams je odskočil in izgubil za robom. Herman je razočarano gledal za njim.

Jozelj se je prismejal z grebena. Naj ga pa zebe še kakšno zimo. Je že tako; lahko ga boste še dobili. Še boljšega kot je ta.

Herman je bil poparjen. Šla sta naprej v sneženo skalovje.

53.

Sonce se je nagnilo, ko sta visoko v pečeh znova zalezla trop. Mimo je eden najlepših gamsov pripodil močnega kozla. Potuhnila sta se za skalo in počakala, da se je vrnil. Lovila sta ga v daljnogledih. Čim bliže je prihajal, večji so bili rogji.

Prelep je za grinto gosposko, je menil Jozelj. Za dlan ima rogije nad ušesi, da bi ga le zgrešil.

Herman je bil ves iz sebe. Gams je postal, se pognal v skalo, spet postal, strel pa ni jeknil. »Streljajte!« Strel je padel — enkrat, dvakrat, trikrat, pokadil se je sneg. Trop se je splašil. Zabobnelo je kamenje, in bila sta sama.

54.

»Malo jih boš postreljal, grinta, če boš tako streljal. Sicer pa bi si vse življe ne mogel odpustiti, da sem mu pokazal tako lepega gamsa.« je mislil Jozelj, ko je gnil Hermana na strel. Gamsu pa ni odletela niti dlaka. Sence so legle v ostenje in nebo je rdelo. Jozelj je nejevoljnega in premražnega gosta vlek v kočo na robu macesnovega gozda.

Sele prijetna toplota je vrnila dobro voljo in porabljene moči. Po večerji pa je Herman kmalu omagal in zadremal.

Mehki so gosposki ljudje. Ja, Boštjan, ta je pa drugačen tič,« je premišljal Jozelj.

KRIZANKA ŠT. 56

Vodoravno: 1. bokata gora, 4. ruski pisatelj, čigar stoletnico rojstva smo obhajali letos, 6. električna merska enota, 7. konec ladije, 9. rimski številko 1506, 11. medmet, ki ga uporablja voznik konjske vprege, 12. iraško mesto ob Eufratu, 14. prislov kraja, 16. naslov Ibsenovih drame, 18. vrsta bliščevine, 20. stran (okraj), 21. otok v Vilikih Antilih, 23. svobojni zalamek v latinskem jeziku (v. culpa).

Navpično: 1. steblo, bolka, 2. kemijski kretci za kisik in dušik, 3. biod, 4 dim, saje, 5. skrajni konec gore, 6. vtreti v koč (n. pr. mazilo), 8. prislov, s katerim kredivmo nakalnice, 10. pritok Donave zahodno od Linza, 13. mesto v severozahodni Italiji, 15. moško ime, 17. skrajni konci zemlje, segajoči v morje, 19. medmet (izraža popad z usti), 22. dva samoglasnika.

NAJVEČJI KRADLJIVEC KNJIG

Policija v znanem zapadno-nemškem univerzitetnem mestu Göttingeru je objavila, da so zaprl največjega kradljivca knjig v zgodovini evropske kriminalistike. Pravi, da skupna vrednost ukradenih knjig znaša preko 20 milijonov mark. Za tega človeka, Joachima Krügerja, pravijo, da je kradel prve izdaje in druge vrste redkih knjig iz knjižnic v Zap. Nemčiji in v inozemstvu. Razen tega je imel tudi prodajalno v Berlinu, od kjer je prodajal knjige v Ameriko in na Japonsko.

Poraba energije po svetu

Svetovna potrošnja energije bo prav gotovo še hitreje naraščala, je rečeno v sporočilu, ki ga je objavil mednarodni urad za delo v Ženevi. V minulih dveh desetletjih se je svetovna potrošnja energije podvojila. V istem obdobju je naraslo število svetovnega prebivalstva od 2 na 2,5 milijarde tako da se je potrošnja energije na prebivalca povečala za skoraj 44 odstotkov.

Poročilo mednarodnega urada za delo poudarja, da se nanaša večina narasle potrošnje na premog in petrolej. V bližnji prihodnosti bo petrolej poglaviti tekmelec premoga, ra tretjem mestu bo ostal zemeljski lin, na četrtem pa hidroelektrična energija.

»ČLOVEŠKA STOPINJA« V KAMNU

Blizu zgodovinskega mesteca Kijuča je voda izdolbla v apnencu vtis velike človeške noge in zraver: njega ogroglo jamico. Stara pravljica pripoveduje, da je to stopinja nekakšnega velikana, manjša jama v bližini pa odtis njegove palice, na katero se je opiral na stara leta. V resnici je vse skupaj le zanimiva igra narave.

ARHEOLOŠKO ODKRITJE V BLIŽINI AZOVA

Kakor javlja agencija TASS, so pred nedavnim sovjetski arheologi odkrili v bližini Azova bogato okrašeno grobnico enega izmed poglavarjev nomadskega plemena Meotov. Ta je razen Skitov predstavljala največjo etično skupino ra ozemlju Azovskega in Črnega morja pred več kot 2.500 leti. Znanstveniki menijo, da jim bo to odkritje omogočilo dobiti nove podatke o življenju in običajih starih Meotov in Skitov.

Na Svedskem imajo posebno mmsko šolo za dresuro kac, opic in kročidlov. Tudi z levom Gambam, ki ga vidite na sliki, so že preizkusili svoje izredne sposobnosti za nevarne pustolovščine. Bi jih mi kasneje vidimo na filmskem platnu ali na televiziji. Spopad med lovcom in divjo zverjo je glavna odlika Ralpa Hefterja in Jaya Freemana, voditeljev omenjene filmske šole.

»Čuj, Jože, bodi tako prijazen, pa položi slušalko bliže k zvočniku.«

»Rad bi kupil televizijski aparat, samo ne vem, če bi kaj videl, ko pravijo, da RTV Ljubljana oddaja na petem ali desetem kanalu, v naši vasi pa nimamo kanalizacij.«

Isaac Asimov 33 Jeklene kletke

»Nikakor ne trdim, da niste sposobni, je dejal Baley in stegnil roko.« Toda, ali bi se ne moglo zgoditi, da bi se zmotili? Sami ste rekli, da nihče ne ve ničesar o teoriji nonasenijskih robotov. Slepce more čitati s pomočjo Brailleove abecede ali zvočne abecede. Ampak, predstavljajmo si, da nikoli niste slišali ne o Brailleovi, ne o zvočni abecedi. Ali se ne bi lahko zgodilo, da bi trdili, da človek vidi, ker bi znal povedati vsebino neke mikroknjige? V takem primeru bi se torej zmotili.«

»Da.« je dobrodušno pritril robotičar, »razumem, kaj mislite. Toda slepce vendarle ne uporablja oči za branje, a jaz sem preverjal prav to, če želite, da nadaljujem vašo analogijo. Verjemite mi na besedo. Brez ozira na to, kaj zmore ali ne zmore nonasenijski robot, je gotovo, da je R. Daneel opremljen s Prvim zakonom.«

»Kaj pa, če so bili njegovi odgovori lažni?« Baley je vedel, da ni več na trdnem terenu.

»Nemogoče. V tem je razlika med človekom in robotom. Človeških možgan, ali možgan kategorikoli sesalca, ne moremo do konca analizirati z nobeno, nam poznano, matematično panogo. Zaradi tega tudi ne moremo z gotovostjo računati niti na eno reakcijo teh možgan. Robotove možgane pa moremo analizirati do konca. Če bi ne bilo tako, jih ne bi mogli niti konstruirati. Mi natančno vemo, kakšne reakcije bomo izzvali z določenimi stimulansi. Niti en robot ne more povtrjati odgovorov. V robotovem mentalnem horizontu laži preprosto ni.«

»Pa se vrnila k določenemu primeru. R. Daneel je zares naperil revolver v množico človeških bitij. Bil sem tam in videl. Res je, da ni streljal, toda, mar ne bi moglo že takšno kršenje Prvega zakona privedi do nekakšne nerazveze? On pa se sploh ni vznemiril. Po dogodku je bil popolnoma normalen.«

Robotičar si je z roko pogladil brado. »To je vsekakor anomalija.«

»Ni,« je nenadoma rekel R. Daneel. »Partner Elijah, poglej revolver, ki si mi ga vzel.«

Baley je pogledal revolver, ki ga je držal v levi roki. »Prosim, odpri energetska komora,« je rekel R. Daneel. Baley se je obotavljal, potem pa je počasi odložil svoj revolver. Nato je hitro odprl robotov revolver.

»Prazen je,« je rekel topo.

»Ni nabit,« je potrdil R. Daneel. »In če si ga ogledaš čisto od blizu, boš videl, da še nikoli ni bil nabit. Revolver nima sprožilca in ga ni mogoče uporabljati.«

Baley je rekel: »Ti si torej naperil v množico prazen revolver?«

»Moral sem imeti revolver, da sem lahko uspešno odigral vlogo policajca,« je rekel R. Daneel. »Seveda, če bi nosil nabit in uporabljen revolver, bi se lahko zgodilo, da bi nenamoma koga poškodoval, kar pa je, kajpada, popolnoma neverjetno. To bi ti bil moral povedati že tedaj, toda ti si bil preveč jezen in me nisi hotel poslušati.«

Baley je nemo strmel v neuporabni revolver v roki, potem pa tiho rekel: »Mislim, da bo to vse, doktor Gerrigel. Hvala za pomoč.«

Baley je poslal po kosilo, a ko je kosilo prispelo, (kvašček kolač z majhnim kosom pražene konzervirane kuretine) ni imel nobenega teka, da bi ga pojedel.

V glavi se mu je vse obračalo. Poteze njegovega podolgovatega obraza so se še bolj poglobile in zresnile. Zazdelo se mu je, kot da živi v nekem neresničnem svetu, krutem svetu, kjer je vse obrnjeno na glavo.

Kako se je to zgodilo: Pred njegovimi očmi se je odvijala neposredna preteklost kot meglene neverjetne sanje, ki so se začele tisti trenutek, ko je stopil v urad Juliusa Enderbyja in se znašel nenadoma v vrtno zločina, Vsemireev in robota. — Zaboga, vse to se je začelo šele pred petdesetimi urami.

Uporno je iskal rešitev v Mestu Vsemireev. Dvakrat je obdoližil R. Daneela, prvič kot maskirano človeško bitje, drugič pa kot resničnega robota, a tokrat kot zločincea. In dvakrat je s svojo obtožbo propadel.

Čutil je, kako odstopa. Celo proti volji so se njegove misli vrčale v Mesto, čeprav se je takih misli otepal že od minule noči. V podzavesti mu nekatera vprašanja niso dala miru, vendar se je s silo zadrževal, da jim ni prisluškoval. Če bi jim prisluhnil, bi moral odgovoriti nanje, a ni imel poguma, da bi vzdržal te odgovore.

»Elijah, Lije,« je nenadoma neka roka grobo stisla Baleyja za ramena.

Baley se je zdrnil in rekel: »Kaj je Phil?«

Philip Norris, detektiv C-5, je sedel, položil roke na kolena in se nagnil naprej, da je pogledal Baleyja naravnost v obraz. »Kaj je s teboj? Kaj delaš? Sedel si tukaj in strmel predse, a ko sem te pogledal, si bil videti kot mrlič.«

S prsti je zabrazdal skozi redke svetle lase in potem pohlepno pogledal Baleyjevo kosilo, ki se je hladilo. »Kuretina,« je dejal. »Brez zdravniškega recepta je skoraj ni mogoče dobiti.«

»Vzemi malo,« je rekel Baley in še vedno strmel predse. V Norrisu je zmogala dostojnost, pa je rekel: »Ah, nič, saj bom šel kmalu h kosilu. Kar jej. Povej no, kaj dela komisar?«

»Kaj?«

Norris je poskušal govoriti tako, kakor da mu je vseeno, toda roke so se mu tresle. Rekel je: »Veš, kaj mislim. Odkar se je vrnil, si redno z njim. Kaj se vendar dogaja? Ali boš dobil napredovanje?«

Baley se je namrščil in stresel, kot da bi se iz podzavesti vrnil v stvarnost. Beseda o tekočih dogodkih v uradu ga je stregnila. Norris je bil delj časa v tej službi kot Baley in je, razumljivo, z zavistjo gledal na sleherno možnost Baleyvega napredovanja.

Baley je rekel: »Ne bo napredovanja. Verjemi mi. To ni nič. Nič. Če želiš komisarja, bi bil zelo srečen, če bi ti ga mogel dati. K vragu, še s komisarjem.«

Norris je odvrnil: »Ne razumi me napak. Nič nimam proti tvojemu napredovanju. Hotel sem te le vprašati, če imaš kaj vpliva na komisarja, da bi rekel kakšno besedo za tistega fanta.«

»Kateroga fanta?«

Odgovor na to ni bil potreben. Iz oddaljenega kota sobe se je že približeval Vincent Barrett, mladenič, ki so ga odpustili, da je izpraznil mesto R. Sammyju. Poskušal se je nasmehtiti in v rokah je vrtil športno kapo.

»Dober dan, gospod Baley.«

»Zdravo, Vince. Kako je kaj?«

»Ne najbolje, gospod Baley.«

Iz oči mu je sijala lakota, ko se je oziral naokrog. Baley je pomislil: videti je izgubljen, na pol mrtev, deklasificiran. — Potem pa je malone divje vprašal samega sebe: A kaj le hoče od mene?

Rekel je: »Zal mi je, fant.« In kaj naj bi mu drugega rekel?

Te dni po svetu

GOSPODARSKI STIKI S TUJINO

V četrtek, 11. februarja, se je vrnila s potovanja po Aziji naša trgovinska delegacija, ki jo je vodil opolnomočeni minister v državnem sekretariatu za zunanje zadeve Miloš Lalovič. Delegacija je obiskala Afganistan, Indijo in Pakistan ter Libanon. Jugoslavija ima z vsemi naštetimi državami dobre gospodarske odnose. Ti odnosi so se sedaj še poglobili.

Istega dne je odpotovala gospodarska delegacija tudi v Kambodžo. Prvi sporazum o ureditvi gospodarskih odnosov s to državo je bil sklenjen že lani. Sedanji obisk gospodarske delegacije bo te odnose nedvomno še okrepil.

Plodni gospodarski odnosi z azijskimi državami, v katere izvažamo predvsem industrijske izdelke, potrjujejo izredno nagen gospodarski razvoj naše države.

GRONCHI SE VRAČA

V četrtek zvečer je predsednik Italijan, republike Gronchi zapustil Sovjetsko zvezo. Ob njegovem bivanju v Sovjetski zvezi je bila podpisana kulturna konvencija in sklenjeno, da se okrepijo trgovinski odnosi. Mnenja o ostalih rezultatih obiska so močno deljena. Ker so osebni stiki med državniško vedno koristni, vsekakor tudi ta obisk ni izjema, čeprav se seveda ni zgodilo nič serzacionalnega.

SPORAZUM O NEODVISNOSTI

V Parizu že tretji teden razpravljajo predstavniki afriške federacije Mali in Francije o neodvisnosti te francoske afriške posesti. Kaže, da bodo razgovori kmalu uspešno končari, ker je po izjavi vodje delegacije Mali Leopolda Sengorja Francija že pristala na zahtevo Malija po neodvisnosti ob pogoj, da bi hkrati podpisali tudi pogodbo o sodelovanju federacije Mali in Francije.

PREKINJENA POGAJANJA

19. marca bi moral Ciper dobiti neodvisnost. Vendar so se razgovori med predstavnik Velike Britanije in ciprskim voditeljem Makariosom in Kučikom, zataknili Ciprčani, namreč nečelo pristati na okrnjeno neodvisnost, ki jo jim hočejo vsiliti Britanci. Britanci bi hoteli obdržati na otoku 2 močni oporišči. Zaradi nesoglasij so bila že pred časom prekinjena pogajanja v Londonu. Te dni so se nadaljevala pogajanja na Cipru, kjer se je mudil podtajnik v britanskem ministertvu za kolonije Emery. Vendar tudi ta pogajanja niso dala nobenih rezultatov.

Zaradi prekinitve pogajanj bo proglašenje ciprske neodvisnosti odložena. To je izzvalo močno nezadovoljstvo ciprskega ljudstva in Grčije.

TELESNA KULTURA

XIV. državno prvenstvo v alpskih disciplinah

Slabo vreme in moker sneg

Na prvenstvu sodeluje 189 tekmovalcev

Kranjska gora, dne 12. febr.

Včeraj ob 16. uri je bila v Kranjski gori otvoritev 15. državnega smučarskega prvenstva v alpskih disciplinah. Vreme, ki je bilo prej dva dni sončno, se je zadnji dan nekoliko pokvarilo in vse je kazalo, da se bodo uresničile vremenske napovedi, ki so napovedovale deževje za zahodno Slovenijo. — Ob 16. uri je šla skozi Kranjsko goro povorka 189 tekmovalcev iz vseh krajev Jugoslavije. Povorka se je nato ustavila pred tribuno, ki je bila postavljena pred osrovno šolo v Kranjski gori. Pred tribuno se je zbrala še vrsta drugih ljudi, tako da je bila cesta v dolžini nekaj sto metrov popolnoma zatrpana.

Navzočim so spregovorili predsednik Občinskega ljudskega odbora Jesenice France Treven, predsednik Gorenjske smučarske podzveze Franc Puhar

in član Smučarske zveze Jugoslavije Vilko Bač iz Sarajeva. V svojih nagovorih so poudarili, da so proge za letošnje drž. prvenstvo izredno težke. V povorki je sodelovala tudi godba Zvezarne Jesenice. Bil je to izredno lep dan in zelo lepa prireditve, kakršne Kranjska gora že dolgo ne pomni.

Danes, v trenutku ko to poročamo, v Kranjski gori snega, zapadlo je nekaj centimetrov snega, megle se je potegnila čez vse pobočje Vitranca skoraj do doline in tekmovalci, ki so že bili na progi, s skrbjo pričakujejo tekem, kajti vidljivost na progi je zelo slaba. — Sneg pa, ki pada, je moker.

Organizatorji so prepričani, da jim bo tekmovalje kljub vsem težavam uspelo. Startalo bo 189 tekmovalcev.

V Kranjsko goro je danes ob pol desetih prispela z vlakom

mrožica gledalcev, da si ogledajo prvenstvene tekme. Prav tako je po vsej vaši dovolj avtomobilov, ki parkirajo pač tam, kjer najdejo prostor. Asi bodo startali med prvimi. Tako ima Stanko Klinar startno številko 5, Lakota Peter 6, Matevž Lukanc 7 itd.

Trenutek za tem, so Jeseničani dosegli drugi gol

Slaba igra na slabem ledu

Tesna zmaga in pretep med gledalci

V sredo, 10. februarja, je bila v Ljubljani na drsališču pod Muzejem NOB prvenstvena hokejska tekma zvezne lige med Ljubljano in Jesenicami. Po zelo borbeni in težki igri so Jeseničani premagali Ljubljano s tesnim rezultatom 2:1 (0:0, 2:1, 0:0). Led je bil za igro zelo slab, gledalcev je bilo okoli 4000, sodila sta Kerkoš iz Celja in Gorše iz Kranjske gore. Moštvu sta se občinstvu predstavili v naslednjih postavah: Ljubljana — Babnik, Cerar, Radin, Blažič, Osrečki, ing. Ogorevc, Boškovič, ing. Čuček, Zupančič, Volkar, ing. Jamežič in Vadnal; Jesenice — Novak, Koranar, Kristan, Turnšek, Brun, Ravnik, Felc, Smolej, Tišler, Klinar, Valentar, B. Čebulj, N. Čebulj in Vrhovšek.

Za povratno srečanje v hokeju na ledu med Jesenicami in Ljubljano, je bilo tokrat prav tolikšno zanimanje, kot za prvo na Jeseni-

cah. Tudi v Ljubljani so bile tribune polne že uro pred pričetkom tekme, saj je z Jesenic pripeljala več avtobusov in celo poseben vlak. Moštvi sta pričeli igro zelo nervozno in vsakdo je pričakoval spet visoko zmago Jeseničanov. Toda dogodki na igrišču so pokazali drugače. Medtem ko so Ljubljanci igrali borbeno in postrvovalno, so Jeseničani igrali dokaj lagodno. V prvi tretjini nismo videli gola, čeprav je bilo nekaj lepih strelav na vrata domačinov, kot na vrata gostov.

V drugi tretjini igre smo imeli priložnost videti prvi zadetek v 24. minuti igre, ko je Volkar z neubranjivim strelom potresel mrežo Jeseničanov. Vsičko je bilo veselja med pristihi Ljubljane. Jeseničani se verjetno zaradi precej slabega ledu niso preveč znašli v igri. Niso pokazali tistega, kar smo vajeni gledati na jeseniškem umet-

nam drsališču. Manjkalo je brzine in tehnike.

V 29. minuti je Valentar, največ po krivdi vratarja Ljubljane Cerarja izenačil na 1:1. Ves čas je bila igra nezanimiva in komaj v presledku dveh minut je Klinar priselben poslal puck v mrežo Ljubljancem in povedel svoje moštvo v vodstvo ter hkrati postavil končni rezultat tekme 2:1.

Ljubljana je igrala odlično. Vsi so se borili s srcem in bi lahko dosegli vsaj neodločen rezultat, kolikor so imeli priložnosti prav v zadnjih minutah igre.

Sodnika Kerkoš in Gorše sta svoj posel opravila dokaj slabo in sta bila v večini kriva za izgrede, ki so nastali nekaj minut pred koncem druge tretjine in je bila tekma zaradi tega prekrajana za več kot 15 minut.

M. Z.

S seje Sveta za šport pri OLO Kranj Seminar za telesnovzgojne delavce

V sredo, 10. februarja, je bila v prostorih Okrajnega ljudskega odbora Kranj seja Sveta za šport in telesno vzgojo kranjskega okraja.

Na seji so med drugim razpravljali tudi o proračunu in programu dela Sveta. Predloženo je bil tudi predračun dotacij okrajnim telesnovzgojnim organizacijam.

SPREHOD MED ALPAMI

Pod naslovom »Sprehod med Alpami in v Grintovcih« je Planinsko društvo Kranj priredilo minulo sredo zvečer v veliki dvorani OLO zanimivo predavanje o alpinizmu. Mlada alpinista Aate Mahkota in Aleš Kunaver iz Ljubljane sta z barvnimi diapozitivi posredovala 3-dnevno zimsko potovanje po naših Grintovcih, prehode preko zasneženih prepadov in prenočevanje v snežnih luknjah, ki si jih izkopljejo. Prav tako je bilo zanimivo prikazovanje, kako sta imenovana alpinista z ing. Nadjo Fajdigo preplezala nekatere močnejše stene in previse ledenikov v skupini Mount Blanca. Ob tej priložnosti sta celo preplezala visoko, granitno steno, ki je bila do takrat še nepremagana.

To je bila prva prireditve v ciklusu številnih predavanj, ki bodo vsako drugo sredo do maja meseca. Predavali bodo vidni alpinisti, planinci in tudi udeleženci naše ekspedicije, ki se pripravljajo na vzpon na himalajsko pogorje.

-4. c.

Nadalje so govorili tudi o organizaciji seminarjev z občinskimi sveti za šport in telesno vzgojo, na podoben način kot je bil organiziran seminar v republiškem merilu. Program seminarjev bo prilagojen pojemu in razmeram na terenu. Seveda pa ne bodo na te seminarje povabili samo telesnovzgojne delavce, marveč tudi pedagoge, predstavnike ljudske mladine in ostalih množičnih organizacij.

Na seminarjih bodo predavali znani telesnovzgojni delavci o različni tematiki v zvezi s telesno vzgojo.

TERAN IN PLUTOVA NE BOSTA SODELOVALA NA TURNIRJU

Kakor so nam sporočili ne bosta Marjana Plut in Janez Teran sodelovala na namiznoteniškem turnirju olimpijskih kandidatov, ki bo danes in jutri v Beogradu. Oba sta odpovedala udeležbo zaradi izpitov na fakulteti.

USPEH KRANJSKOGORSKIH SMUČARSKIH PAROV

V nedeljo, 7. februarja, je bilo na Trbižu Mednarodno tekmovalje mešanih smučarskih parov. Organiziralo ga je Smučarsko društvo Gorica, udeležili pa so se ga Italijanski, avstrijski in jugoslovanski pari. Vsak par je moral hkrati startati in oba tekmovalca sta morala skupaj pripeljati skozi cilj. Med udeleženci sta dosegla najboljši uspeh kranjskogorska para Mrak-Klofutar in Budinec-Ravtar.

S seje ObLO Kranj Zbori stanovalcev do 1. marca

Kranj, 11. februarja.

V Kranju je bila danes popoldne seja Občinskega ljudskega odbora. Na skupni seji je bilo na dnevnem redu: razrešitev in imenovanje svetov ObLO, imenovanje novih članov šolskih odborov, imenovanje upravnega odbora občinskega stanovanjskega sklada, razrešitev nekaterih direktorjev in podelitev Prešernovih nagrad za leto 1959.

Ljudski odbor je sprejel sklep, da se razrešijo svojih dolžnosti Jože Markelj, direktor gostinjskega podjetja »Hotel Evropa«, Kranj, Ivan Veber, direktor tovarne tekstilnih strojev in naprav »Kovinar«, Kranj, Pavle Sirk, direktor Kmetijskega posestva, Hrastje, Gustav Zadnik, direktor Industrije obutve »Planika«, Kranj in Jože Jarc, direktor trgovskega podjetja »Sadje«, Kranj.

Na ločenih sejah so med drugim sprejeli odlok o najnižjih najemninah za poslovne prostore in odlok o namembnosti poslovnih prostorov. Po določbah tega odloka se smejo določeni poslovni prostori uporabljati samo za določeno vrsto poslovne dejavnosti. Poslovni prostori se smejo uporabljati za opravljanje tistih poslovnih dejavnosti, za katere ustrezajo po svoji

gradbeno-tehnični namembnosti. Prav tako določa odlok, da se stanovanjski prostori ne smejo dajati v najem kot poslovni prostori.

Nadalje so na ločenih sejah sprejeli tudi odlok o organizaciji in hišnih svetov na območju kranjske občine in sklep o sklicu zborov stanovalcev, ki določa, da se v stanovanjskih hišah v družbenem upravljanju skliče zbori stanovalcev zaradi volitev hišnih svetov najkasneje do 1. marca letos. Zbore stanovalcev skličejo dosedanji hišni sveti, v stanovanjskih hišah, kjer se prvič volijo organi upravljanja, pa skliče zbor stanovalcev in ga vodi do izvolitve delovnega predsedstva oseba, ki jo določi stanovanjski organ Občinskega ljudskega odbora. Na ločenih sejah so nadalje

SEMINAR V »TISKANINI«

Zavod za izobraževanje kadrov in proučevanje organizacije dela je v tekstilni tovarni »Tiskanina« v Kranju priredil 8-dnevne seminarje za mojstre. Sedaj obiskuje seminar za četrta skupina mojstrov. Seminar, ki je razdeljen na 8 predavanj, obravnava varnost pri delu, položaj podjetja v komuni, naloge mojstrov, Zakon o delovnih razmerjih, uvajanje delavcev v delo ter študij dela in medsebojne odnose.

2-r

Nezgode

- A. J. iz Zg. Bele se je udaril s cepinom in zlomil levo roko.
- F. S. iz Pštate je padel na poti v službo s kolesom in si zvil sredinec leve roke.
- A. S. iz Kranja je nekdo v šalil vrigel nož in ga po nesreči ranil v levo stegno.
- M. P. iz Kranja si je pri treningu v telovadnici izpahnil levi kolomec.
- D. R. iz Kokrice je padel s kolesom na poti v službo in se ranil po obrazu.
- B. J. iz Britofa je padel v vodo in se hudo poškodoval.
- P. F. iz Nemilj je hloč pri tirsil levo roko ni mu zmečkal palec.
- L. G. iz Kranja se je pri delu opeknel po desni roki.
- M. S. iz Kranja se je vsekala v sredinec in kazalec leve roke.
- J. S. iz Semčurja je slamo-reznica odrezala desno roko do zapestja.
- F. P. iz Kokrice je padel pod voz in si izpahnil desno ramo.
- J. K. iz Tenetiš je pri izstopu iz avtobusa padel si ranil levo roko.
- J. J. s Podreče si je zbil desno koleno.
- A. K. iz Kranja se je opekla po obeh rokah zaradi neprevidnosti injene prijateljice, ki je zaspala s prižgano cigareto in tako zažgala posteljno odejo.

M. Z.

LJUDJE IN DOGODKI

Hruščev v Aziji

Predsednik sovjetske vlade Hruščev je v sredo odpotoval na uradni obisk v nekatere azijske države. V začetku januarja je bilo sporočeno, da bo obiskal Indonezijo, takoj po tem sporočilu pa so ga povabile na obisk tudi Indija, Burma in Afganistan. Povabilo je bilo sprejeto.

Vse štiri azijske države, ki jih bo Hruščev na svoji sedanjí tureli obiskal, ne pripadajo nobenemu bloku. Sovjetska zveza je z njimi v prijateljskih odnosih. Sedanje potovanje bo nedvomno te odnose še okrepilo.

Po svetu različno komentirajo sedanje dolgo potovanje sovjetskega predsednika. V nečem pa so si komentatorji edini, in sicer v tem, da je potovanje zelo pomembno. Morda še pomembnejše, kot bo Hruščevljevo potovanje po evropskih državah prihodnji mesec.

Ob odhodu premiera Hruščeva iz Moskve je sovjetska revija za mednarodna vprašanja »Mežduna-

rodnaia žizn« med drugim napisala tudi tole: »Razvoj dogodkov v svetu je danes v mnogočem odvisen od tega, kakšno stališče bodo zavzele azijske države, v katerih živi več kot polovica prebivalcev na svetu.« Jasno je, da je Sovjetski zvezi pred sestankom na vrhu, ki bo v maju, mnogo na tem, da shiši želje Azije in jih po možnosti vkladi s svojimi stališči. S tem bi na konferenci ne zagovarjala samo stališče tabora, marveč tudi stališča neodvisnih in blokovsko neopredeljenih azijskih držav.

Mnogi komentatorji v azijskih državah, pa tudi drugod po svetu, ugotavljajo ob sedanjí Hruščevljevi tureli, da kar tri države, ki jih bo obiskal, in sicer Indija, Burma in Indonezija, nimajo urejenih odnosov s Kitajsko. Zato pričakujejo, da bo Hruščev morda posredoval med LR Kitajsko in temi državami. Seveda kdo ve kakšnih uspehov v tej smeri ni realno pričakovati, razen seveda, kolikor se-

danji obisk sovjetskega predsednika sam po sebi ne bo pokazal Kitajcem, kakšen je normalen način za prijateljsko sodelovanje med državami in morebitno izglajevanje sporov.

Obisk sovjetskega premiera Hruščeva v Indiji, Burmi, Indoneziji in Afganistanu bo nedvomno pripomogel tudi k nadaljnji okrepitvi gospodarskih odnosov med Sovjetsko zvezo in naštetimi azijskimi državami. Sovjetska zveza je že doslej imela krepke trgovinske stike s temi državami. Razen tega jim je dala že precej kreditov za njihovo industrializacijo. Med obiskom Hruščeva v Indiji bo podpisano dokončno besedilo sporazuma o sovjetski pomoči. Indija je že doslej dobila od Sovjetske zveze podrgno milijardo rubljev kredita z zelo ugodnimi odplačilnimi roki in minimalnimi obrestmi. Tudi Indonezija je dobila doslej že 117,5 milijonov dolarjev kredita. Sovjetski strokovnjaki so zgradili v tej drželi že več pomembnih industrijskih podjetij in prosvetnih ustanov. V Afganistanu so s sovjetsko pomočjo zgradili okoli 15 večjih objektov, podobno tudi v Burmi.

Ni dvoma, da je popolnoma pravilna ocena delbijskih uradnih krogov, da bo sedanjí obisk premiera Hruščeva v Aziji dal novo pobudo za ureditev razmer na svetu in da bo prispeval k poglobitvi in razširitvi sodelovanja med Sovjetsko zvezo in azijskimi državami.

ABC

Izdaja CP -Gorenjski tisk- — Urejuje uredniški odbor.

GLAVNI UREDNIK: Slavko Beznik
Tel.: uredništva 475, uprave 397 — Tekoči račun pri Komunalni banki v Kranju 607-70-1-135 — Izhaja ob ponedeljkih, sredah in sobotah — Letna naroč. 900 din, mesečna 75 din.